

TARYBOS REGLAMENTAS (ES) 2016/1104**2016 m. birželio 24 d.****kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas jurisdikcijos, taikytinos teisės, teismo sprendimų registruotų partnerystės turtinių pasekmių klausimais pripažinimo ir vykdymo srityje**

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 81 straipsnio 3 dalį,

atsižvelgdama į 2016 m. birželio 9 d. Tarybos sprendimą (ES) 2016/954, kuriuo leidžiama tvirčiau bendradarbiauti tarptautinių porų turto teisiniam režimui (sutuoktinių turto teisiniam režimui ir registruotos partnerystės turtinėms pasekmėms) taikytinos jurisdikcijos, teisės ir teismo sprendimų pripažinimo ir vykdymo srityje⁽¹⁾;

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę⁽²⁾,

laikydamosi specialios teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) Sąjunga yra užsibrėžusi tikslą puoselėti ir plėtoti laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę, kurioje užtikrinamas laisvas asmenų judėjimas. Siekdama palaipsniui kurti tokią erdvę, Sąjunga turi patvirtinti priemones, susijusias su teisiniu bendradarbiavimu tarpvalstybinio pobūdžio civilinėse bylose, visų pirma tais atvejais, kai tai būtina tinkamam vidaus rinkos veikimui;
- (2) remiantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 81 straipsnio 2 dalies c punktu, tokios priemonės gali apimti priemones, kuriomis siekiama užtikrinti valstybėse narėse taikomų teisės ir jurisdikcijos kolizijos taisyklių suderinamumą;
- (3) 1999 m. spalio 15–16 d. Tampereje įvykusiame Europos Vadovų Tarybos susitikime buvo patvirtinta, kad teisminių institucijų sprendimų ir kitų nutarimų tarpusavio pripažinimo principas yra teismo bendradarbiavimo civilinėse bylose kertinis akmuo, ir paragino Tarybą bei Komisiją priimti šiam principui įgyvendinti skirtą priemonių programą;
- (4) 2000 m. lapkričio 30 d. buvo priimta bendra Komisijos ir Tarybos priemonių, kuriomis įgyvendinamas teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose tarpusavio pripažinimo principas, programa⁽³⁾. Toje programoje su kolizinių teisės normų derinimu susijusios priemonės apibrėžiamos kaip priemonės, kuriomis sudaromos palankesnės sąlygos teismo sprendimų tarpusavio pripažinimui, ir joje numatyta parengti aktą sutuoktinių turto teisinio režimo ir nesusituokusių porų išsiskyrimo turtinių pasekmių klausimais;
- (5) 2004 m. lapkričio 4–5 d. Briuselyje įvykusiame Europos Vadovų Tarybos susitikime buvo priimta nauja programa – „Hagos programa: laisvės, saugumo ir teisingumo stiprinimas Europos Sąjungoje“⁽⁴⁾. Šioje programoje Taryba paprašė Komisijos pateikti Žaliąją knygą dėl kolizinių teisės normų, susijusių su sutuoktinių turto teisiniu režimu klausimais, įskaitant jurisdikcijos ir tarpusavio pripažinimo klausimą. Šioje programoje taip pat pabrėžta, kad būtina patvirtinti šios srities priemonę;

⁽¹⁾ OLL 159, 2016 6 16, p. 16.

⁽²⁾ 2016 m. birželio 23 d. nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

⁽³⁾ OL C 12, 2001 1 15, p. 1.

⁽⁴⁾ OL C 53, 2005 3 3, p. 1.

- (6) 2006 m. liepos 17 d. Komisija priėmė Žaliąją knygą dėl kolizinių teisės normų, susijusių su sutuoktinių turto teisinių režimų klausimais, įskaitant jurisdikcijos ir tarpusavio pripažinimo klausimą. Šia Žaliąja knyga pradėtos plačios konsultacijos dėl visų sunkumų, kuriuos Europoje poros patiria likviduodamos jų bendrą turtą, ir dėl prieinamų teisinės gynybos priemonių. Žaliojoje knygoje taip pat išnagrinėti visi tarptautinės privatinės teisės klausimai, su kuriais susiduria poros, sudariusios kitokių formų nei santuoka sąjungą, įskaitant partnerystę įregistruojusias poras, ir tokioms sąjungoms būdingi klausimai;
- (7) 2009 m. gruodžio 10–11 d. Briuselyje įvykusiame susitikime Europos Vadovų Taryba patvirtino naują daugiametę programą „Stokholmo programa – atvira ir saugi Europa piliečių labui ir saugumui“⁽¹⁾. Toje programoje Europos Vadovų Taryba nusprendė, kad abipusio pripažinimo principas turėtų būti taikomas ir kitoms svarbioms kasdienio gyvenimo sritims, kurioms jis kol kas nėra taikomas, pavyzdžiui, poros išsiskyrimo turtinėms pasekmėms, tuo pačiu metu atsižvelgiant į valstybių narių teisės sistemas, įskaitant viešąją tvarką (*ordre public*), ir nacionalines tradicijas šioje srityje;
- (8) 2010 m. spalio 27 d. priimtame dokumente „2010 m. ES pilietybės ataskaita. Kliūčių ES piliečių teisėms šalinimas“ Komisija pranešė, kad pateiks pasiūlymą dėl teisės akto, kuriuo bus sudarytos sąlygos pašalinti kliūtis laisvam asmenų judėjimui, visų pirma sunkumus, kuriuos poros patiria valdydamos arba dalydamos savo turtą;
- (9) 2011 m. kovo 16 d. Komisija pateikė pasiūlymą dėl Tarybos reglamento dėl jurisdikcijos, taikytinos teisės, teismo sprendimų sutuoktinių turto teisinių režimų klausimais pripažinimo ir vykdymo ir pasiūlymą dėl Tarybos reglamento dėl jurisdikcijos, taikytinos teisės, teismo sprendimų dėl registruotų partnerysčių turtinių pasekmių pripažinimo ir vykdymo;
- (10) 2015 m. gruodžio 3 d. susitikime Taryba padarė išvadą, kad vienbalsiškumas dėl pasiūlymų dėl reglamentų dėl sutuoktinių turtinių teisinių režimų ir registruotų partnerysčių turtinių pasekmių priėmimui negali būti pasiektas ir todėl šios srities bendradarbiavimo tikslai per pagrįstą laiką Sąjungos bendrai negali būti pasiekti;
- (11) 2015 m. gruodžio mėn.–2016 m. vasario mėn. Belgija, Bulgarija, Čekija, Vokietija, Graikija, Ispanija, Prancūzija, Kroatija, Italija, Liuksemburgas, Malta, Nyderlandai, Austrija, Portugalija, Slovėnija, Suomija ir Švedija pateikė prašymus Komisijai, kuriuose nurodė, kad jos norėtų pradėti tvirtesnę tarpusavio bendradarbiavimą tarptautinių porų turto teisinio režimo srityje, konkrečiai jurisdikcijos, taikytinos teisės ir teismo sprendimų sutuoktinių turto teisinių režimų klausimais pripažinimo ir vykdymo ir dėl registruotų partnerysčių turtinių pasekmių turtinių pasekmių srityje taikytinos jurisdikcijos, teisės ir teismo sprendimų pripažinimo ir vykdymo srityje, kartu prašydamos Komisijos šiuo tikslu pateikti pasiūlymą Tarybai. 2016 m. kovo mėn. laišku Komisijai Kipras pareiškė norą dalyvauti nustatant tvirtesnę bendradarbiavimą; Kipras vėliau pakartojo šį pageidavimą Tarybos darbo metu;
- (12) 2016 m. birželio 9 d. Taryba priėmė Sprendimą (ES) 2016/954, kuriuo leidžiamas toks tvirtesnis bendradarbiavimas;
- (13) pagal SESV 328 straipsnio 1 dalį pradėtas tvirtesnis bendradarbiavimas yra atviras visoms valstybėms narėms, jei laikomasi visų dalyvavimo sąlygų, nustatytų sprendime, kuriuo suteiktas leidimas bendradarbiauti. Jis taip pat atviras joms bet kuriuo kitu metu, jei, be minėtų sąlygų, laikomasi toje struktūroje jau priimtų aktų. Komisija ir tvirtesniame bendradarbiavime dalyvaujančios valstybės narės turėtų užtikrinti, kad jos skatins dalyvauti kiek įmanoma daugiau valstybių narių. Šis reglamentas turėtų būti privalomas visas ir tiesiogiai taikomas tik tose valstybėse narėse, kurios dalyvauja tvirtesniame bendradarbiavime, jurisdikcijos, taikytinos teisės ir teismo sprendimų dėl tarptautinių porų turtinių režimų, kurie apima sutuoktinių turto teisinius režimus ir registruotų partnerysčių turtines pasekmes, pripažinimo ir vykdymo srityje, taikant Sprendimą (ES) 2016/954, arba taikant sprendimą, priimtą pagal SESV 331 straipsnio 1 dalies antrą arba trečią pastraipą;
- (14) vadovaujantis SESV 81 straipsniu, šis reglamentas turėtų būti taikomas tais atvejais, kai registruotų partnerysčių turtinių pasekmių klausimai yra tarpvalstybinio pobūdžio;

⁽¹⁾ OL C 115, 2010 5 4, p. 1.

- (15) siekiant nesužvelgti poroms užtikrinti teisinį tikrumą dėl jų turto ir tam tikrą nuspėjamumą, visos registruotų partnerystėms turtinėms pasekmėms taikytinos taisyklės turėtų būti nustatytos viename instrumente;
- (16) įvairių valstybių narių teisės aktuose numatyti skirtingi kitokių formų nei santuoka sąjungos sudarymo būdai, ir turėtų būti daromas skirtumas tarp porų, kurių sąjunga instituciškai įteisinta jų partnerystę įregistravus viešosios valdžios institucijoje, ir *de facto* kartu gyvenančių porų. Nors kai kuriose valstybėse narėse yra numatytos tokios *de facto* sąjungos, jos turėtų būti svarstomos atskirai nuo registruotų partnerystėms, kurių oficialus pobūdis sudaro galimybę atsižvelgti į jų specifines ypatybes ir Sąjungos teisės aktuose nustatyti šiuo klausimu taikytinas taisykles. Sklandžiam vidaus rinkos veikimui užtikrinti reikia pašalinti registruotą partnerystę sudariusiems asmenims kylančias kliūtis laisvam judėjimui, visų pirma tas kliūtis, kurios kelia sunkumų tokioms poroms administruojant arba dalijant savo turtą. Kad tie tikslai būtų pasiekti, šiame reglamente turėtų būti kartu išdėstytos nuostatos dėl jurisdikcijos, taikytinos teisės, teismo sprendimų, autentiškų dokumentų ir teisminių susitarimų pripažinimo arba atitinkamais atvejais, priėmimo, vykdytinumo ir vykdymo;
- (17) šiame reglamente turėtų būti reglamentuojami iš registruotų partnerystėms turtinių pasekmių kylantys klausimai. Šiame reglamente terminas „registruota partnerystė“ turėtų būti apibrėžtas tik šio reglamento taikymo tikslais. Konkretus šios sąvokos turinys ir toliau turėtų būti apibrėžiamas valstybių narių nacionaliniuose įstatymuose. Jokia šio reglamento nuostata neturėtų įpareigoti valstybės narės, kurios teisėje registruotos partnerystės institutas nenumatytas, savo nacionalinėje teisėje tokį institutą numatyti;
- (18) į šio reglamento taikymo sritį turėtų patekti visi registruotų partnerystėms turtinių pasekmių civilinės teisės aspektai – tiek kasdienis partnerių turto valdymas, tiek jo likvidavimas, visų pirma kaip poros išsiskyrimo ar vieno iš partnerių mirties rezultatas;
- (19) šis reglamentas neturėtų būti taikomas kitoms nei registruotų partnerystėms turtinės pasekmės civilinės teisės sritims. Aiškumo sumetimais turėtų būti aiškiai nurodyta, kad šis reglamentas netaikomas kai kuriems klausimams, kurie galėtų būti laikomi susijusiais su registruotų partnerystėms turtinėmis pasekmėmis;
- (20) todėl šis reglamentas neturėtų būti taikomas bendrojo partnerių veiksnio klausimams; tačiau tam tikriems su turtu susijusiems vieno ar abiejų partnerių įgaliojimams ir teisėms – tiek tarpusavyje, tiek trečiųjų asmenų atžvilgiu, turėtų būti taikomas šis reglamentas;
- (21) šis reglamentas neturėtų būti taikomas kitiems preliminariems klausimams, pavyzdžiui, registruotos partnerystės buvimui, galiojimui ar pripažinimui, kuriems taikomi valstybių narių nacionaliniai įstatymai, įskaitant jų tarptautinės privatinės teisės taisykles;
- (22) partnerių tarpusavio išlaikymo prievolės reglamentuoja Tarybos reglamentas (EB) Nr. 4/2009 ⁽¹⁾, todėl joms neturėtų būti taikomas šis reglamentas; jis taip pat neturėtų būti taikomas mirusio partnerio turto paveldėjimo klausimams, nes jiems taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 650/2012 ⁽²⁾;
- (23) teisė perkelti vieno partnerio registruotos partnerystės metu sukauptas teises į senatvės ar neįgalumo pensiją – neatsižvelgiant į šių teisių pobūdį, – iš kurių per registruotos partnerystės laikotarpį nebuvo gauta pensijos pajamų, kitam partneriui arba tokių teisių tarp jų patikslinimas, atsižvelgiant į valstybėse narėse veikiančias konkrečias sistemas, yra klausimai, kurie turėtų būti pašalinti iš šio reglamento taikymo srities. Tačiau ši išimtis turėtų būti aiškinama griežtai. Todėl šis reglamentas turėtų reglamentuoti visų pirma pensijos pajamų klasifikavimą, per registruotos partnerystės laikotarpį vienam partneriui jau išmokėtų sumų ir galimos kompensacijos, kuri būtų suteikta, kai pensijos įmokos buvo mokamos iš bendro turto, atveju, klausimus;

⁽¹⁾ 2008 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 4/2009 dėl jurisdikcijos, taikytinos teisės, teismo sprendimų pripažinimo ir vykdymo bei bendradarbiavimo išlaikymo prievolių srityje (OL L 7, 2009 1 10, p. 1).

⁽²⁾ 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 650/2012 dėl jurisdikcijos, taikytinos teisės, teismo sprendimų paveldėjimo klausimais pripažinimo ir vykdymo bei autentiškų dokumentų paveldėjimo klausimais priėmimo ir vykdymo bei dėl Europos paveldėjimo pažymėjimo sukūrimo (OL L 201, 2012 7 27, p. 107).

- (24) šiuo reglamentu turėtų būti leidžiama sukurti arba perleisti iš registruotų partnerysčių turtinių pasekmių kylančią teisę į nekilnojamąjį arba kilnojamąjį turtą, kaip numato registruotų partnerysčių turtinėms pasekmėms taikytina teisė. Tačiau tai neturėtų daryti poveikio kai kurių valstybių narių nacionalinėje teisėje žinomų teisių *in rem* ribotam skaičiui (*numerus clausus*). Neturėtų būti reikalaujama, kad valstybė narė pripažintų teisę *in rem*, susijusią su toje valstybėje narėje esančiu turtu, jei atitinkama teisė *in rem* nėra žinoma jos teisėje;
- (25) tačiau siekiant, kad partneriams būtų sudaryta galimybė kitoje valstybėje narėje naudotis teisėmis, kurios buvo sukurtos arba jiems perleistos kilus registruotos partnerystės turtinėms pasekmėms, šiame reglamente turėtų būti numatytas nežinomos teisės *in rem* pritaikymas pagal panašiausią tos kitos valstybės narės teisėje numatytą lygiavertę teisę. Atliekant tokį pritaikymą, turėtų būti atsižvelgiama į tikslus ir interesus, kurių siekiama konkrečia teise *in rem*, ir su ja siejamas pasekmes. Nustatant panašiausią lygiavertę nacionalinę teisę, dėl papildomos informacijos apie tos teisės pobūdį ir poveikį galima kreiptis į valstybės, kurios teisė buvo taikoma registruotos partnerystės turtinėms pasekmėms, valdžios institucijas arba kompetentingus asmenis. Tuo tikslu galėtų būti naudojamosi esamais teisminio bendradarbiavimo civilinėse ir komercinėse bylose tinklais, taip pat bet kokiomis kitomis turimomis priemonėmis, kuriomis sudaromos palankesnės sąlygos suprasti užsienio teisę;
- (26) tai, kad atliekamas nežinomų teisių *in rem* pritaikymas, kaip tai yra aiškiai numatyta šiame reglamente, neturėtų užkirsti kelio kitų formų pritaikymui taikant šį reglamentą;
- (27) šis reglamentas neturėtų būti taikomas teisės į nekilnojamąjį arba kilnojamąjį turtą registravimui keliamiems reikalavimams. Todėl registravimo teisinės sąlygos ir būdas bei institucijos (pavyzdžiui, žemės kadastrai arba notarai), kurioms suteikti įgaliojimai tikrinti, ar laikomasi visų reikalavimų ir ar pakanka pateiktų ar parengtų dokumentų arba ar juose pateikta reikiama informacija, turėtų būti nustatomi pagal valstybės narės, kurioje tvarkomas registras, teisę (nekilnojamojo turto atveju – pagal *lex rei sitae*). Visų pirma institucijos gali tikrinti, ar partnerio teisė į turtą, nurodytą registruoti pateiktame dokumente, yra ta teisė, kuri kaip tokia yra įregistruota registre arba kuri yra kitaip nurodyta pagal valstybės narės, kurioje tvarkomas registras, teisę. Siekiant išvengti dokumentų dubliavimo, registravimo institucijos turėtų priimti tokius kitoje valstybėje narėje kompetentingų valdžios institucijų parengtus dokumentus, kurių judėjimas numatytas šiame reglamente. Tai neturėtų trukdyti registravimo procese dalyvaujančioms valdžios institucijoms prašyti asmenį, kuris pateikia prašymą dėl registravimo, pateikti tokią papildomą informaciją arba tokius papildomus dokumentus, kurie reikalingi pagal valstybės narės, kurioje tvarkomas registras, teisę, pavyzdžiui, informaciją arba dokumentus, susijusius su mokesčių mokėjimu. Kompetentinga valdžios institucija gali asmeniui, kuris pateikia prašymą dėl registravimo, nurodyti, kaip galima pateikti trūkstamą informaciją ar dokumentus;
- (28) šis reglamentas taip pat neturėtų būti taikomas teisės įregistravimo registre pasekmėms. Todėl tai, ar įregistravimo poveikis yra, pavyzdžiui, deklaratyvus ar sukuriančiojo pobūdžio, turėtų būti nustatoma pagal valstybės narės, kurioje tvarkomas registras, teisę. Taigi tais atvejais, kai, pavyzdžiui, teisei į nekilnojamąjį turtą įgyti reikalingas registravimas registre pagal valstybės narės, kurioje tvarkomas registras, teisę, siekiant užtikrinti registrų *erga omnes* poveikį arba užtikrinti teisinių sandorių apsaugą, tokio įgijimo momentą turėtų reglamentuoti tos valstybės narės teisė;
- (29) šiame reglamente turėtų būti atsižvelgta į įvairias valstybėse narėse taikomas sistemas, skirtas registruotų partnerysčių turtinių pasekmių klausimams nagrinėti. Todėl šiame reglamente terminas „teismas“ turėtų būti aiškinamas plačiai ir apimti ne tik teismines funkcijas vykdančius teismus griežta žodžio prasme, bet ir, pavyzdžiui, notarus kai kuriose valstybėse narėse, kurie tam tikrais registruotų partnerysčių turtinių pasekmių klausimais vykdo teismines funkcijas kaip teismai, taip pat notarus bei teisės specialistus, kurie kai kuriose valstybėse narėse, nagrinėdami registruotos partnerystės turtinių pasekmių klausimus, vykdo teismines funkcijas vadovaudamiesi teismo suteiktais įgaliojimais. Visiems teismams, kaip apibrėžta šiame reglamente, turėtų būti privalomos šiame reglamente išdėstytos jurisdikcijos taisyklės. Priešingai, terminas „teismas“ neturėtų apimti valstybės narės neteisminių institucijų, kurioms pagal nacionalinę teisę suteikti įgaliojimai nagrinėti registruotų partnerysčių turtinių pasekmių klausimus, pavyzdžiui, daugumos valstybių narių notarų tais atvejais, kai jie nevykdo teisminių funkcijų;
- (30) pagal šį reglamentą visiems notarams, kurie valstybėse narėse yra kompetentingi registruotų partnerysčių turtinių pasekmių klausimais, turėtų būti suteikta galimybė naudotis tokia kompetencija. Tai, ar atitinkamos valstybės narės notarams privalomos šiame reglamente išdėstytos jurisdikcijos taisyklės, turėtų priklausyti nuo to, ar pagal šį reglamentą jie priskiriami „teismams“;

- (31) valstybėse narėse notarų aktų, išduotų registruotų partnerystės turtinių pasekmių klausimais, judėjimas turėtų vykti pagal šį reglamentą. Tais atvejais, kai notariai vykdo teismines funkcijas, jurisdikcijos taisyklės, nustatytos šiame reglamente, jiems turėtų būti privalomos, o jų priimtų sprendimų judėjimas turėtų vykti pagal šio reglamento nuostatas dėl teismo sprendimų pripažinimo, vykdytinumo ir vykdymo. Tais atvejais, kai notariai nevykdo teisminių funkcijų, jurisdikcijos taisyklės jiems neturėtų būti privalomos, o jų išduotų autentiškų dokumentų judėjimas turėtų vykti laikantis šio reglamento nuostatų dėl autentiškų dokumentų;
- (32) siekiant atsižvelgti į didėjantį porų judumą ir sudaryti palankesnes sąlygas tinkamam teisingumo vykdymui, šiame reglamente nustatytais jurisdikcijos taisyklėmis piliečiams turėtų būti sudaryta galimybė įvairias susijusias procedūras sutvarkyti tos pačios valstybės narės teismuose. Tuo tikslu šiuo reglamentu turėtų būti siekiama jurisdikciją registruotų partnerystės turtinių pasekmių klausimais sutelkti toje valstybėje narėje, į kurios teismus kreiptasi dėl vieno iš partnerių turto paveldėjimo klausimo išsprendimo pagal Reglamentą (ES) Nr. 650/2012 arba dėl registruotos partnerystės nutraukimo ar pripažinimo negaliojančia;
- (33) šiame reglamente turėtų būti nustatyta, kad tais atvejais, kai valstybės narės teisme, į kurį kreiptasi pagal Reglamentą (ES) Nr. 650/2012, nagrinėjama byla dėl vieno iš partnerių turto paveldėjimo, tos valstybės teismai turėtų turėti jurisdikciją priimti sprendimą su ta paveldėjimo byla susijusiais registruotų partnerystės turtinių pasekmių klausimais;
- (34) analogiškai, registruotos partnerystės turtinių pasekmių klausimus, kylančius nagrinėjant bylą valstybės narės teisme, į kurį kreiptasi su prašymu nutraukti ar pripažinti negaliojančia registruotą partnerystę, turėtų nagrinėti tos valstybės narės teismai, jei partneriai sutinka;
- (35) tais atvejais, kai registruotų partnerystės turtinės pasekmės nėra susijusios su valstybės narės teisme nagrinėjama vieno iš partnerių turto paveldėjimo arba registruotos partnerystės nutraukimo ar pripažinimo negaliojančia byla, šiame reglamente turėtų būti numatyta siejamųjų kriterijų jurisdikcijai nustatyti eilė, pradedant partnerių įprastine gyvenamąja vieta kreipimosi į teismą momentu. Paskutinėje kriterijų jurisdikcijai nustatyti eilės pozicijoje turėtų būti valstybės narės, pagal kurios teisę partnerystė buvo privalomai įregistruota siekiant ją sudaryti, kriterijus. Šie kriterijai atspindėtų didėjantį piliečių judumą ir užtikrinti, kad partnerius ir valstybę narę, kurioje naudojama jurisdikcija, sietų realus siejamasis veiksnys;
- (36) atsižvelgiant į tai, kad registruotos partnerystės institutas nėra numatytas visose valstybėse narėse, valstybės narės, kurios teisėje registruotos partnerystės institutas nenumatytas, teismams gali išimtiniais atvejais reikėti atsisakyti jurisdikcijos pagal šį reglamentą. Tokiu atveju teismai turi veikti greitai, o suinteresuota šalis turėtų turėti galimybę ieškinį pateikti bet kurioje kitoje valstybėje narėje, kurios atžvilgiu esama siejamojo veiksnio jurisdikcijai suteikti, neatsižvelgiant į šių jurisdikcijos pagrindų eiliškumą, kartu nepažeidžiant šalių autonomiškumo. Bet kuriam teismui, į kurį kreiptasi po jurisdikcijos atsisakymo, išskyrus valstybės narės, pagal kurios teisę registruota partnerystė buvo sudaryta, teismus, turinčiam jurisdikciją pagal susitarimą dėl jurisdikcijos arba pagal atsakovo atvykimą į teismą, taip pat gali išimtiniais atvejais reikėti atsisakyti jurisdikcijos esant tokioms pačioms sąlygoms. Galiausiai, jei nė vienas teismas neturi jurisdikcijos nagrinėti situacijos pagal kitas šio reglamento nuostatas, siekiant išvengti atsisakymo vykdyti teisingumą rizikos šiame reglamente turėtų būti nustatyta alternatyvi jurisdikcijos taisyklė;
- (37) siekiant užtikrinti didesnę teisinį tikrumą, numatomumą ir šalių autonomiją, šiuo reglamentu šalims turėtų būti sudaryta galimybė tam tikromis aplinkybėmis sudaryti susitarimą dėl jurisdikcijos, pagal kurią jurisdikciją turėtų taikytinos teisės valstybės narės teismai arba valstybės narės, pagal kurios teisę registruota partnerystė buvo sudaryta, teismai;
- (38) šiuo reglamentu neturėtų būti užkirstas kelias šalims pasirinktoje valstybėje narėje taikiai išspręsti bylą ne teismo tvarka, pavyzdžiui, kreipiantis į notarą, kai tai įmanoma pagal tos valstybės narės teisę. Taip turėtų būti net ir tuo atveju, jei registruotos partnerystės turtinėms pasekmėms taikytina teisė nėra tos valstybės narės teisė;
- (39) siekiant užtikrinti, kad visų valstybių narių teismai galėtų vienodais pagrindais naudotis jurisdikcija registruotų partnerystės turtinių pasekmių atžvilgiu, šiame reglamente turėtų būti nustatytas baigtinis pagrindų, kuriais remiantis gali būti naudojama tokia papildoma jurisdikcija, sąrašas;

- (40) siekiant visų pirma ištaisyti dėl atsisakymo vykdyti teisingumą susidariusią padėtį, į šį reglamentą turėtų būti įtraukta nuostata dėl *forum necessitatis*, pagal kurią valstybės narės teismui išimtinėmis aplinkybėmis būtų leidžiama priimti sprendimą dėl registruotos partnerystės, kuri yra glaudžiai susijusi su trečiaja valstybe, turintį pasekmių. Gali būti laikoma, kad tokios išimtinės aplinkybės yra tuomet, kai paaiškėja, kad atitinkamoje trečiojoje valstybėje teismo procesas neįmanomas, pavyzdžiui, dėl pilietinio karo, arba kai pagrįstai negalima tikėtis, kad vienas iš partnerių pradės teismo procesą toje valstybėje ar jame dalyvaus. Tačiau *forum necessitatis* grindžiama jurisdikcija turėtų būti naudojama tik tuo atveju, kai byla yra pakankamai susijusi su teismo, į kurį kreiptasi, valstybe narė;
- (41) siekiant darnaus teisingumo sistemos veikimo, turėtų būti vengiama skirtingose valstybėse narėse priimti tarpusavyje nesuderinamus teismo sprendimus. Tuo tikslu šiame reglamente turėtų būti numatytos bendrosios procesinės taisyklės, panašios į kituose teisminio bendradarbiavimo civilinėse bylose srities Sąjungos teisės aktuose numatytas taisykles. Viena iš tokių procesinių taisyklių yra *lis pendens* taisyklė, kuri bus taikoma, jei ta pati registruotos partnerystės turintį pasekmių byla yra iškelta skirtinguose skirtingų valstybių narių teismuose. Tuomet pagal tą taisyklę bus nustatoma, kuris teismas turėtų toliau nagrinėti bylą;
- (42) siekiant suteikti piliečiams galimybę naudotis vidaus rinkos teikiamais privalumais ir kartu užtikrinti visišką teisinį tikrumą, šiuo reglamentu partneriams turėtų būti sudaryta galimybė iš anksto žinoti jų registruotos partnerystės turintį pasekmėms taikytiną teisę. Todėl, siekiant išvengti prieštarų rezultatų, turėtų būti nustatytos suderintos kolizinės normos. Pagrindine norma turėtų būti užtikrinta, kad registruotos partnerystės turintį pasekmes reglamentuotų numatoma teisė, su kuria registruota partnerystė yra glaudžiai susijusi. Teisinio tikrumo sumetimais ir siekiant išvengti suskaidymo, taikytina teisė turėtų reglamentuoti visas registruotos partnerystės turintį pasekmes, t. y. visas turintį pasekmes, kurias sukelia registruota partnerystė, neatsižvelgiant į turto pobūdį ir į tai, ar turtas yra kitoje valstybėje narėje ar trečiojoje valstybėje;
- (43) pagal šį reglamentą nustatyta teisė turėtų būti taikoma net ir tuo atveju, jei ji nėra valstybės narės teisė;
- (44) siekiant sudaryti palankesnes galimybes partneriams valdyti savo turtą, šiuo reglamentu jiems turėtų būti leista iš kurios nors teisės, su kuria juos sieja glaudus ryšys, pavyzdžiui, dėl jų įprastinės gyvenamosios vietos arba pilietybės, pasirinkti jų registruotos partnerystės turintį pasekmėms taikytiną teisę, neatsižvelgiant į turto pobūdį ar jo buvimo vietą. Tačiau, siekiant išvengti atvejų, kai pasirinkta teisė nenumato jokių pasekmių ir tokiu būdu partnerius paliekant teisiniame vakuume, turėtų būti pasirenkama tik tokia teisė, kurioje registruotai partnerystei priskiriamos turintį pasekmes. Šis pasirinkimas gali būti atliekamas bet kuriuo metu, prieš registruojant partnerystę, partnerystės registravimo metu arba per visą registruotos partnerystės laikotarpį;
- (45) Siekiant užtikrinti sandorių teisinį tikrumą ir užkirsti kelią bet kokiam registruotų partnerystės turintį pasekmėms taikytinos teisės pakeitimui apie tai nepranešus partneriams, neturėtų būti daroma jokių registruotos partnerystės turintį pasekmėms taikytinos teisės pakeitimų, išskyrus atvejus, kai šalys aiškiai pareiškia prašymą. Toks partnerių padarytas pakeitimas neturėtų galioti atgaline tvarka, išskyrus atvejus, kai partneriai tai aiškiai nurodo. Bet kuriuo atveju pakeitimu negali būti pažeidžiamos trečiųjų asmenų teisės;
- (46) siekiant užtikrinti teisinį tikrumą ir sudaryti palankesnes galimybes kreiptis į teismą, normos dėl susitarimo dėl taikytinos teisės pasirinkimo formalus ir turinio galiojimo požiūriu turėtų būti apibrėžtos taip, kad būtų sudarytos palankesnės galimybės partneriams pasirinkti remiantis turima informacija ir kad būtų paisoma jų sutikimo. Kalbant apie formalų galiojimą, turėtų būti nustatytos tam tikros apsaugos priemonės siekiant užtikrinti, kad partneriai suvoktų savo pasirinkimo pasekmes. Susitarimas dėl taikytinos teisės pasirinkimo turėtų būti bent rašytinės formos, nurodoma data ir jį pasirašyti turėtų abi šalys. Tačiau jei valstybės narės, kurioje susitarimo sudarymo momentu yra abiejų partnerių įprastinė gyvenamoji vieta, teisėje yra nustatyta papildomų formalus galiojimo taisyklių, turėtų būti laikomasi tų taisyklių. Pavyzdžiui, valstybėje narėje tokių papildomų formalųjų taisyklių gali būti tuo atveju, kai susitarimas įtraukiamas į susitarimą dėl partnerių turto. Jei susitarimo sudarymo momentu partnerių įprastinė gyvenamoji vieta yra skirtingose valstybėse narėse, kurių teisėje nustatytos skirtingos formaliosios taisyklės, pakaktų, kad būtų laikomasi vienos iš tų valstybių formalųjų taisyklių. Jei susitarimo sudarymo momentu tik vieno iš partnerių įprastinė gyvenamoji vieta yra valstybėje narėje, kurios teisėje nustatytos papildomos formaliosios taisyklės, turėtų būti laikomasi tų taisyklių;
- (47) susitarimas dėl partnerių turto yra vienas iš partnerių turto tvarkymo būdų, kuris nėra vienodai priimtinas ir pripažįstamas valstybėse narėse. Siekiant, kad pagal susitarimą dėl partnerių turto įgytas nuosavybės teisės būtų paprasčiau pripažinti valstybėse narėse, turėtų būti nustatytos taisyklės dėl susitarimo dėl partnerių turto formalus galiojimo. Susitarimas turėtų būti bent rašytinės formos, nurodyta jo sudarymo data ir pasirašytas

abiejų šalių. Tačiau susitarimas taip pat turėtų atitikti registruotos partnerystės turtinėms pasekmėms taikytinoje teisėje nustatytus papildomus formalaus galiojimo reikalavimus, kaip nustatyta šiame reglamente ir valstybės narės, kurioje yra partnerių įprastinė gyvenamoji vieta, teisėje. Šiame reglamente taip pat turėtų būti nustatyta, kuri teisė turi reglamentuoti tokio susitarimo turinio galiojimą;

- (48) tais atvejais, kai nepasirinkta taikytina teisė, siekiant suderinti numatomumą ir teisinį tikrumą, atsižvelgiant į poros gyvenimo faktines aplinkybes, šiuo reglamentu turėtų būti nustatyta, kad registruotos partnerystės turtinėms pasekmėms taikoma valstybės, pagal kurios teisę partnerystė buvo privalomai įregistruota siekiant ją sudaryti, teisė;
- (49) tais atvejais, kai šiame reglamente daroma nuoroda į pilietybę kaip vieną iš siejamųjų veiksmių, klausimas, kaip traktuoti asmenį, kuris turi kelias pilietybes, yra preliminarus klausimas, kuriam šis reglamentas netaikomas, ir jis turėtų būti sprendžiamas pagal nacionalinę teisę, įskaitant, kai taikoma, tarptautines konvencijas, visapusiškai laikantis bendrųjų Sąjungos principų. Šio klausimo nagrinėjimas neturėtų daryti poveikio teisės pasirinkimo, padaryto remiantis šiuo reglamentu, galiojimui;
- (50) nustatant registruotos partnerystės turtinėms pasekmėms taikytiną teisę, kai taikytina teisė nepasirinkta ir susitarimas dėl partnerių turto nesudarytas, valstybės narės teisminė institucija, vieno iš partnerių prašymu, išimtiniais atvejais, – kai partneriai į savo įprastinės gyvenamosios vietos valstybę yra persikėlę ilgam laikui, – turėtų galėti padaryti išvadą, kad tos valstybės teisė gali būti taikoma, jei partneriai ta teise rėmėsi. Bet kuriuo atveju negali būti pažeidžiamos trečiųjų asmenų teisės;
- (51) teisė, kuri yra nustatyta kaip teisė, taikytina registruotų partnerysčių turtinėms pasekmėms, turėtų jas reglamentuoti nuo vieno ar abiejų partnerių turto klasifikavimo į skirtingas kategorijas registruotos partnerystės metu ir po jos nutraukimo iki turto likvidavimo. Ji turėtų apimti registruotos partnerystės turtnių pasekmių poveikį vieno iš partnerių ir trečiųjų asmenų teisiniams santykiams. Tačiau registruotų partnerysčių turtinėms pasekmėms taikytina teisė, kaip teisė, kuri reglamentuoja tokį poveikį, vienas iš partnerių trečiojo asmens atžvilgiu gali remtis tik tokiu atveju, kai partnerio ir trečiojo asmens teisiniai santykiai atsirado tuo metu, kai trečiasis asmuo žinojo arba turėjo žinoti apie tą teisę;
- (52) viešojo intereso, pavyzdžiui, politinės, socialinės ar ekonominės santvarkos apsaugos, sumetimais turėtų būti pagrįsta galimybė valstybių narių teismams ir kitoms kompetentingoms valdžios institucijoms išimtiniais atvejais taikyti išimtis, grindžiamas viršesnėmis privalomosiomis nuostatomis. Atitinkamai, sąvoka „viršesnės privalomosios nuostatos“ turėtų apimti imperatyvaus pobūdžio normas, pavyzdžiui, šeimos būsto apsaugos normas. Tačiau, siekiant išlaikyti suderinamumą su šio reglamento bendroju tikslu, ši registruotų partnerysčių turtinėms pasekmėms taikytinos teisės taikymo išimtis turi būti aiškinama griežtai;
- (53) viešojo intereso sumetimais valstybių narių teismams ir kitoms kompetentingoms valdžios institucijoms, nagrinėjančioms registruotų partnerysčių turtnių pasekmių klausimus, turėtų būti sudaryta galimybė išimtinėmis aplinkybėmis nepaisyti tam tikrų užsienio teisės nuostatų, kai tokių nuostatų taikymas konkrečiu atveju būtų akivaizdžiai nesuderinamas su atitinkamos valstybės narės viešąja tvarka (*ordre public*). Tačiau teismams ar kitoms kompetentingoms valdžios institucijoms neturėtų būti galima taikyti viešosios tvarkos išimtį, siekiant nepaisyti kitos valstybės teisės arba atsisakyti pripažinti (arba, atitinkamai atvejais, atsisakyti priimti) arba vykdyti kitoje valstybėje narėje priimtą teismo sprendimą, autentišką dokumentą arba teisminį susitarimą, jei tai prieštarautų Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijai (toliau – Chartija), ypač jos 21 straipsniui, kuriuo draudžiama bet kokios formos diskriminacija;
- (54) kadangi esama valstybių, kuriose veikia dvi arba daugiau teisės sistemų ar normų rinkinių, susijusių su klausimais, kuriuos reglamentuoja šis reglamentas, reikėtų numatyti nuostatą, kuria reglamentuojama, kokia apimtimi šis reglamentas taikomas skirtinguose tų valstybių teritoriniuose vienetuose;
- (55) atsižvelgiant į šio reglamento bendrąją tikslą, t. y. užtikrinti valstybėse narėse priimtų teismo sprendimų registruotų partnerysčių turtnių pasekmių klausimais tarpusavio pripažinimą, šiame reglamente turėtų būti nustatytos teismo sprendimų pripažinimo, vykdytinumo ir vykdymo taisyklės, panašios į kituose teisminio bendradarbiavimo civilinėse bylose srities Sąjungos teisės aktuose nustatytas taisyklės;

- (56) siekiant atsižvelgti į skirtingas valstybių narių sistemas, skirtas registruotų partnerystės turtinių pasekmių klausimams nagrinėti, šiuo reglamentu turėtų būti užtikrintas autentiškų dokumentų registruotų partnerystės turtinių pasekmių klausimais priėmimas ir vykdytinumas visose valstybėse narėse;
- (57) autentiški dokumentai kitoje valstybėje narėje turėtų turėti tokią pačią įrodomąją galią kaip ir kilmės valstybėje narėje arba kuo panašesnį poveikį. Nustatant konkretaus autentiško dokumento įrodomąją galią kitoje valstybėje narėje arba kuo panašesnį poveikį, turėtų būti atsižvelgiama į autentiško dokumento įrodomosios galios pobūdį ir apimtį kilmės valstybėje narėje. Todėl tai, kokią įrodomąją galią konkretus autentiškas dokumentas turėtų turėti kitoje valstybėje narėje, priklausys nuo kilmės valstybės narės teisės;
- (58) autentiško dokumento „autentiškumas“ turėtų būti savarankiška sąvoka, apimanti tokius elementus kaip dokumento tikrumas, reikalavimai dėl dokumento formos, dokumentą rengiančios valdžios institucijos įgaliojimai ir procedūra, kurios laikantis rengiamas dokumentas. Ši sąvoka taip pat turėtų apimti faktinius elementus, kuriuos atitinkama valdžios institucija užfiksuoja autentiškame dokumente, pavyzdžiui, tai, kad nurodytos šalys nurodytą dieną kreipėsi į tą instituciją ir kad jos padarė nurodytus pareiškimus. Šalis, norinti ginčyti autentiško dokumento autentiškumą, turėtų tai padaryti autentiško dokumento kilmės valstybės narės kompetentingame teisme pagal tos valstybės narės teisę;
- (59) terminas „autentiškame dokumente užfiksuoti teisiniai veiksmai arba teisiniai santykiai“ turėtų būti aiškinamas kaip nuoroda į autentiškame dokumente užfiksuotą materialųjį turinį. Šalis, norinti ginčyti autentiškame dokumente užfiksuotus teisinius veiksmus arba teisinius santykius, turėtų tai padaryti teismuose, kurie turi jurisdikciją pagal šį reglamentą; sprendimą dėl nugincijimo šie teismai turėtų priimti pagal registruotos partnerystės turtinėms pasekmėms taikytiną teisę;
- (60) jei su autentiškame dokumente užfiksuotais teisiniais veiksmais arba teisiniais santykiais susijęs klausimas iškeliamas kaip nepagrindinis klausimas nagrinėjant bylą valstybės narės teisme, pastarasis teismas turėtų turėti jurisdikciją to klausimo atžvilgiu;
- (61) kol nagrinėjami prieštaravimai, ginčijamas autentiškas dokumentas valstybėje narėje, kuri nėra kilmės valstybė narė, neturėtų turėti jokios įrodomosios galios. Jei prieštaravimas yra susijęs tik su konkrečiu klausimu dėl autentiškame dokumente užfiksuotų teisinių veiksmų arba teisinių santykių, atitinkamas autentiškas dokumentas valstybėje narėje, kuri nėra kilmės valstybė narė, neturėtų turėti jokios įrodomosios galios ginčijamo klausimo atžvilgiu, kol nagrinėjami prieštaravimai. Autentiškas dokumentas, kuris jį užginčijus yra paskelbtas negaliojančiu, nebeturėtų turėti jokios įrodomosios galios;
- (62) jei taikant šį reglamentą valdžios institucijai pateikiami du nesuderinami autentiški dokumentai, ji turėtų įvertinti, kuriam autentiškam dokumentui turėtų būti teikiama pirmenybė (jei pirmenybė apskritai teiktina) atsižvelgiant į konkrečios bylos aplinkybes. Tais atvejais, kai atsižvelgiant į tas aplinkybes nėra aišku, kuriam autentiškam dokumentui turėtų būti teikiama pirmenybė (jei pirmenybė apskritai teiktina), sprendimą dėl šio klausimo turėtų priimti teismai, kurie turi jurisdikciją pagal šį reglamentą, arba, tuo atveju, kai klausimas bylos nagrinėjimo metu iškeliamas kaip nepagrindinis klausimas – teismas, kuriame nagrinėjama ta byla. Tuo atveju, kai yra nesuderinami autentiškas dokumentas ir teismo sprendimas, turėtų būti atsižvelgta į teismo sprendimų nepripažinimo pagrindus pagal šį reglamentą;
- (63) teismo sprendimo dėl registruotos partnerystės turtinių pasekmių pripažinimas ir vykdymas pagal šį reglamentą jokiū būdu neturėtų reikšti registruotos partnerystės, kuri sukūrė prielaidas tokiam sprendimui, pripažinimo;
- (64) turėtų būti apibrėžtas šio reglamento ir dvišalių arba daugiašalių konvencijų dėl registruotų partnerystės turtinių pasekmių, kurių šalys yra valstybės narės, santykis;
- (65) siekiant sudaryti palankesnes sąlygas šio reglamento taikymui, turėtų būti numatyta valstybių narių pareiga pranešti tam tikrą informaciją apie savo teisės aktus ir procedūras, susijusius su registruotų partnerystės turtinėmis pasekmėmis, per Tarybos sprendimu 2001/470/EB⁽¹⁾ sukurtą Europos teisminį tinklą civilinėse ir

(¹) 2001 m. gegužės 28 d. Tarybos sprendimas, sukuriantis Europos teisminį tinklą civilinėse ir komercinėse bylose (OL L 174, 2001 6 27, p. 25).

komercinėse bylose. Siekiant, kad *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* būtų galima laiku paskelbti visą šio reglamento taikymui praktikoje svarbią informaciją, valstybės narės taip pat turėtų pranešti tokią informaciją Komisijai iki šio reglamento taikymo pradžios;

- (66) analogiškai, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas šio reglamento taikymui ir sudaryti galimybę naudotis šiuolaikinėmis ryšių technologijomis, turėtų būti nustatytos liudijimų, kurie turi būti pateikti teikiant prašymą paskelbti teismo sprendimą, autentišką dokumentą arba teisminį susitarimą vykdytinu, standartinės formos;
- (67) skaičiuojant šiame reglamente numatytus terminus ir laikotarpius, turėtų būti taikomas Tarybos reglamentas (EEB, Euratomas) Nr. 1182/71 ⁽¹⁾;
- (68) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai nustatyti ir vėliau iš dalies pakeisti liudijimus ir formas, susijusius su teismo sprendimų, teisminių susitarimų ir autentiškų dokumentų paskelbimu vykdytinais. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamasi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011 ⁽²⁾;
- (69) patariamoji procedūra turėtų būti taikoma įgyvendinimo aktams, kuriais nustatomi ir vėliau iš dalies keičiami šiame reglamente numatyti liudijimai ir formos, priimti, laikantis šio reglamento;
- (70) kadangi šio reglamento tikslų, t. y. laisvo asmenų judėjimo Sąjungoje, partnerių galimybės nustatyti tarpusavio turtinius santykius ir turtinius santykius su kitais asmenimis bendro gyvenimo metu ir likviduojant jų turtą, didesnio numatomumo ir teisinio tikrumo, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl šio reglamento masto ir poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygiu, prireikus valstybėms narėms tvirčiau bendradarbiaujant. Laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga turi kompetenciją imtis veiksmų. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;
- (71) šiuo reglamentu paisoma pagrindinių teisių ir laikomasi Chartijoje, ypač 7, 9, 17, 21 ir 47 straipsniuose atitinkamai dėl teisės į privatų ir šeimos gyvenimą, teisės kurti šeimą pagal nacionalinius įstatymus, teisės į nuosavybę, bet kokios formos diskriminacijos uždraudimo ir teisės į veiksmingą teisinę gynybą ir teisingą bylos nagrinėjimą, pripažintų principų. Valstybių narių teismai ir kitos kompetentingos valdžios institucijos turėtų taikyti šį reglamentą laikydamiesi tų teisių ir principų,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

TAIKYMO SRITIS IR APIBRĖŽTYS

1 straipsnis

Taikymo sritis

1. Šis reglamentas taikomas registruotų partnerysčių turtinių pasekmių klausimams.

Jis netaikomas mokesčių, muitų ar administravimo klausimams.

2. Šis reglamentas netaikomas:

- a) partnerių veiksniumi;
- b) registruotos partnerystės buvimui, galiojimui ar pripažinimui;

⁽¹⁾ 1971 m. birželio 3 d. Tarybos reglamentas (EEB, Euratomas) Nr. 1182/71, nustatantis terminams, datoms ir laikotarpiams taikytinas taisykles (OL L 124, 1971 6 8, p. 1).

⁽²⁾ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

- c) išlaikymo prievolėms;
- d) mirusio partnerio turto paveldėjimui;
- e) socialinei apsaugai;
- f) teisei registruotos partnerystės nutraukimo arba pripažinimo negaliojančia atveju perkelti vieno partnerio teises į senatvės ar neįgalumo pensiją, sukauptas registruotos partnerystės metu, iš kurių per registruotos partnerystės laikotarpį nebuvo gauta pensijos pajamų, kitam partneriui arba tokių teisių tarp jų patikslinimui;
- g) teisių *in rem* į turtą pobūdžiui ir
- h) visoms registre įregistruotoms teisėms į nekilnojamąjį ar kilnojamąjį turtą, įskaitant tokiam teisių įregistravimui keliamus teisinius reikalavimus, ir tokių teisių įregistravimo arba jų neįregistravimo registre pasekmėms.

2 straipsnis

Kompetencija registruotų partnerysčių turtinių pasekmių klausimais valstybėse narėse

Šiuo reglamentu nedaromas poveikis valstybių narių valdžios institucijų kompetencijai spręsti registruotų partnerysčių turtinių pasekmių klausimus.

3 straipsnis

Apibrėžtys

1. Šiame reglamente:
 - a) registruota partnerystė – bendrą dviejų asmenų gyvenimą reglamentuojantis teisinis režimas, numatytas teisėje, kurio registravimas yra privalomas pagal tą teisę ir kuris atitinka formalius teisinius reikalavimus, kurie pagal tą teisę taikomi jo sukūrimui;
 - b) registruotos partnerystės turtinės pasekmės – visuma normų, reguliuojančių partnerių tarpusavio turtinius santykius ir jų santykius su trečiaisiais asmenimis, kurie atsiranda kaip teisinių santykių, sukurtų įregistravus partnerystę arba ją nutraukus, pasekmė;
 - c) susitarimas dėl partnerių turto – partnerių ar būsimų partnerių susitarimas, kuriuo jie nustato savo registruotos partnerystės turtines pasekmes;
 - d) autentiškas dokumentas – dokumentas registruotos partnerystės turtinių pasekmių klausimu, oficialiai parengtas arba įregistruotas valstybėje narėje kaip autentiškas dokumentas, kurio autentiškumas:
 - i) siejamas su parašu ir autentiško dokumento turiniu ir
 - ii) buvo nustatytas viešosios valdžios institucijos arba kitos valdžios institucijos, kurių tuo tikslu įgaliojo kilmės valstybė narė;
 - e) teismo sprendimas – valstybės narės teismo priimtas sprendimas registruotos partnerystės turtinių pasekmių klausimu, neatsižvelgiant į tai, kaip tas sprendimas gali būti įvardijamas, įskaitant teismo pareigūno sprendimą dėl bylinėjimosi išlaidų sumos nustatymo;
 - f) teisminis susitarimas – teismo patvirtintas arba teismo proceso metu teisme sudarytas susitarimas registruotos partnerystės turtinių pasekmių klausimu;
 - g) kilmės valstybė narė – valstybė narė, kurioje buvo priimtas teismo sprendimas, parengtas autentiškas dokumentas arba patvirtintas ar sudarytas teisminis susitarimas;
 - h) vykdymo valstybė narė – valstybė narė, kurioje prašoma paskelbti vykdytinu ir (arba) vykdyti teismo sprendimą, autentišką dokumentą ar teisminį susitarimą.

2. Šiame reglamente terminas „teismas“ reiškia bet kurią teisminę instituciją ir visas kitas valdžios institucijas bei teisės specialistus, kurie yra kompetentingi spręsti registruotų partnerystės turtinių pasekmių susijusius klausimus, kurie vykdo teismines funkcijas arba veikia vadovaudamiesi teisminės institucijos suteiktais įgaliojimais arba veikia jos prižiūrimi, jei tos kitos valdžios institucijos ir teisės specialistai garantuoja nešališkumą ir užtikrina visų šalių teisę būti išklaustytiems, ir jei jų sprendimai pagal valstybės narės, kurioje jie veikia, teisę:

- a) gali būti apeliacine tvarka apskūsti teisminei institucijai arba jos peržiūrėti ir
- b) turi panašią galią ir poveikį kaip ir teisminės institucijos sprendimas dėl to paties klausimo.

Valstybės narės pagal 64 straipsnį praneša Komisijai apie pirmoje pastraipoje nurodytas kitas valdžios institucijas ir teisės specialistus.

II SKYRIUS

JURISDIKCIJA

4 straipsnis

Jurisdikcija vieno iš partnerių mirties atveju

Tais atvejais, kai į valstybės narės teismą kreiptasi vieno iš registruotų partnerių paveldėjimo klausimais pagal Reglamentą (ES) Nr. 650/2012, tos valstybės teismai turi jurisdikciją priimti sprendimą su ta paveldėjimo byla susijusiais registruotos partnerystės turtinių pasekmių klausimais.

5 straipsnis

Jurisdikcija partnerystės nutraukimo ar pripažinimo negaliojančia byloje

1. Tais atvejais, kai į valstybės narės teismą kreiptasi, kad jis priimtų sprendimą dėl registruotos partnerystės nutraukimo ar pripažinimo negaliojančia, tos valstybės teismai turi jurisdikciją priimti sprendimą dėl tos registruotos partnerystės turtinių pasekmių, susijusių su ta nutraukimo ar pripažinimo negaliojančia byla, jei partneriai taip susitaria.
2. Jei šio straipsnio 1 dalyje nurodytas susitarimas sudaromas prieš kreipiantis į teismą, kad jis priimtų sprendimą dėl registruotos partnerystės turtinių pasekmių klausimų, jis turi atitikti 7 straipsnį.

6 straipsnis

Jurisdikcija kitose byloje

Tais atvejais, kai nė vienas valstybės narės teismas neturi jurisdikcijos pagal 4 ar 5 straipsnius arba tuose straipsniuose nenurodytose byloje jurisdikciją priimti sprendimą dėl registruotos partnerystės turtinių pasekmių klausimu turi:

- a) valstybės narės, kurios teritorijoje kreipimosi į teismą momentu yra partnerių įprastinė gyvenamoji vieta, teismai, arba, jei ši sąlyga netenkinama,
- b) valstybės narės, kurios teritorijoje buvo partnerių paskutinė įprastinė gyvenamoji vieta, jeigu kreipimosi į teismą momentu vienas iš jų ten tebegyvena, teismai, arba, jei ši sąlyga netenkinama,
- c) valstybės narės, kurios teritorijoje kreipimosi į teismą momentu yra atsakovo įprastinė gyvenamoji vieta, teismai, arba, jei ši sąlyga netenkinama,
- d) valstybės narės, kurios pilietybę kreipimosi į teismą momentu yra bendra abiejų partnerių pilietybė, teismai arba, jei ši sąlyga netenkinama,
- e) valstybės narės, pagal kurios teisę registruota partnerystė buvo sudaryta, teismai.

*7 straipsnis***Teismo pasirinkimas**

1. Tais atvejais, kai taikomas 6 straipsnis, šalys gali susitarti, kad išimtinę jurisdikciją priimti sprendimą dėl jų registruotos partnerystės turtinių pasekmių turi valstybės narės, kurios teisė yra taikytina pagal 22 straipsnį arba 26 straipsnio 1 dalį, teismai arba valstybės narės, pagal kurios teisę registruota partnerystė buvo sudaryta, teismai.
2. 1 dalyje nurodytas susitarimas turi būti rašytinės formos, nurodoma jo sudarymo data ir jis pasirašomas abiejų šalių. Bet kuris elektroninėmis priemonėmis perduotas pranešimas, kuriame ilgam laikui užfiksuotas susitarimas, laikomas lygiaverčiu rašytiniam susitarimui.

*8 straipsnis***Jurisdikcija, grindžiama atsakovo atvykimu į teismą**

1. Be jurisdikcijos, kylančios iš kitų šio reglamento nuostatų, jurisdikciją turi valstybės narės, kurios teisė yra taikytina pagal 22 straipsnį arba 26 straipsnio 1 dalį, teismas, į kurį atvyksta atsakovas. Ši taisyklė netaikoma tais atvejais, kai atsakovas į teismą atvyksta siekdamas nugincyti jurisdikciją, arba tais atvejais, kai taikomas 4 straipsnis.
2. Prieš prisiimdamas jurisdikciją pagal 1 dalį, teismas užtikrina, kad atsakovas būtų informuotas apie jo teisę ginčyti jurisdikciją ir apie įstojimo arba neįstojimo į teismo procesą pasekmes.

*9 straipsnis***Alternatyvi jurisdikcija**

1. Jei valstybės narės teismas, kuris turi jurisdikciją pagal 4, 5 straipsnius arba 6 straipsnio a, b, c arba d punktus, laiko, kad jo teisėje registruotos partnerystės institutas nenumatytas, jis gali atsisakyti jurisdikcijos. Jei teismas nusprendžia atsisakyti jurisdikcijos, jis tai turi padaryti nedelsdamas.
2. Tais atvejais, kai šio straipsnio 1 dalyje nurodytas teismas atsisako jurisdikcijos ir kai šalys susitaria suteikti jurisdikciją bet kurios kitos valstybės narės teismams pagal 7 straipsnį, jurisdikciją priimti sprendimą dėl registruotos partnerystės turtinių pasekmių turi tos valstybės narės teismai.

Kitais atvejais jurisdikciją priimti sprendimą dėl registruotos partnerystės turtinių pasekmių turi bet kurios kitos valstybės narės teismai pagal 6 arba 8 straipsnius.

3. Šis straipsnis netaikomas, jei šalims yra išduotas teismo sprendimas dėl registruotos partnerystės nutraukimo ar pripažinimo negaliojančia, kuris gali būti pripažintas teismo vietos valstybėje narėje.

*10 straipsnis***Subsidiari jurisdikcija**

Tais atvejais, kai nė vienas valstybės narės teismas neturi jurisdikcijos pagal 4, 5, 6, 7 ar 8 straipsnius arba kai visi teismai pagal 9 straipsnį atsisakė jurisdikcijos ir nė vienas valstybės narės teismas neturi jurisdikcijos pagal 6 straipsnio e punktą, 7 ar 8 straipsnius, valstybės narės teismai turi jurisdikciją, jei vieno arba abiejų partnerių nekilnojamasis turtas yra tos valstybės narės teritorijoje, tačiau tokiu atveju teismas, į kurį kreiptasi, turi jurisdikciją priimti sprendimą tik dėl šio nekilnojamojo turto.

*11 straipsnis***Forum necessitatis**

Tais atvejais, kai nė vienas valstybės narės teismas neturi jurisdikcijos pagal 4, 5, 6, 7, 8 arba 10 straipsnius arba kai visi teismai pagal 9 straipsnį atsisakė jurisdikcijos ir nė vienas valstybės narės teismas neturi jurisdikcijos pagal 6 straipsnio e punktą, 7, 8 ir 10 straipsnius, valstybės narės teismai gali išimties tvarka priimti sprendimą dėl registruotos partnerystės turtinių pasekmių, jei teismo procesas negali būti pagrįstai pradėtas ar vykdomas arba būtų neįmanomas trečiojoje valstybėje, su kuria byla yra glaudžiai susijusi.

Byla turi būti pakankamai susijusi su valstybe nare, į kurios teismą kreiptasi.

*12 straipsnis***Priešieškiniai**

Teismas, kuriame vyksta teismo procesas pagal 4, 5, 6, 7, 8, 10 arba 11 straipsnį, taip pat turi jurisdikciją priimti sprendimą dėl priešieškinio, jei jis patenka į šio reglamento taikymo sritį.

*13 straipsnis***Proceso apribojimai**

1. Tais atvejais, kai mirusiojo turtas, kurio paveldėjimas patenka į Reglamento (ES) Nr. 650/2012 taikymo sritį, apima turtą, esantį trečiojoje valstybėje, teismas, į kurį kreiptasi, kad būtų priimtas sprendimas dėl registruotos partnerystės turtinių pasekmių, vienos iš šalių prašymu gali nuspręsti nepriimti sprendimo dėl vienos ar daugiau tokio turto dalių, jei tikėtina, kad jo sprendimas dėl to turto nebus pripažintas ir, kai taikoma, nebus paskelbtas vykdytinu toje trečiojoje valstybėje.

2. 1 dalis neturi įtakos šalių teisei nustatyti bylos nagrinėjimo ribas pagal valstybės narės, į kurios teismą kreiptasi, teisę.

*14 straipsnis***Kreipimasis į teismą**

Taikant šį skyrių, laikoma, kad į teismą kreiptasi:

- a) tuo momentu, kai teismui pateikiamas dokumentas, kuriuo pradedamas teismo procesas, ar lygiavertis dokumentas, su sąlyga, kad ieškovas vėliau ėmėsi jam privalomų priemonių, kad tas dokumentas būtų įteiktas atsakovui;
- b) jei dokumentas pirmiau turi būti įteiktas prieš pateikiant jį teismui – tuo momentu, kai jį gauna už dokumento įteikimą atsakinga valdžios institucija, su sąlyga, kad ieškovas vėliau ėmėsi jam privalomų priemonių, kad tas dokumentas būtų pateiktas teismui, arba
- c) jeigu procesas pradedamas paties teismo iniciatyva – tuo momentu, kai teismas priima sprendimą pradėti procesą, arba, jeigu nereikalaujama priimti tokį sprendimą – tuo momentu, kai byla įregistruojama teisme.

*15 straipsnis***Jurisdikcijos tikrinimas**

Tais atvejais, kai į valstybės narės teismą kreipiamasi registruotos partnerystės turtinių pasekmių klausimu, kurį nagrinėti jis neturi jurisdikcijos pagal šį reglamentą, tas teismas savo iniciatyva paskelbia, kad jis neturi jurisdikcijos.

*16 straipsnis***Primtino tikrinimas**

1. Tais atvejais, kai atsakovas, kurio įprastinė gyvenamoji vieta yra kitoje valstybėje nei valstybė narė, kurioje pareikštas ieškinys, neatvyksta į teismą, pagal šį reglamentą jurisdikciją turintis teismas sustabdo procesą, kol nustatoma, ar atsakovas dokumentą, kuriuo pradedamas procesas, arba lygiavertį dokumentą gavo laiku, kad galėtų pasirengti gynybai, arba kad šiuo tikslu buvo imtasi visų būtinų priemonių.
2. Vietoj šio straipsnio 1 dalies taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1393/2007 ⁽¹⁾ 19 straipsnis, jeigu dokumentas, kuriuo pradedamas procesas, arba lygiavertis dokumentas turėjo būti perduotas iš vienos valstybės narės į kitą pagal šį reglamentą.
3. Tais atvejais, kai Reglamentas (EB) Nr. 1393/2007 netaikomas, taikomas 1965 m. lapkričio 15 d. Hagos konvencijos dėl teisminių ir neteisminių dokumentų civilinėse arba komercinėse bylose įteikimo užsienyje 15 straipsnis, jeigu dokumentas, kuriuo pradedamas teismo procesas, arba lygiavertis dokumentas turėjo būti perduotas užsienyje pagal tą konvenciją.

*17 straipsnis***Lis pendens**

1. Tais atvejais, kai procesai ir tuo pačiu pagrindu ir tarp tų pačių šalių pradedami skirtingų valstybių narių teismuose, bet kuris teismas, išskyrus teismą, į kurį kreiptasi pirmiausia, savo iniciatyva sustabdo procesą, kol nustatoma teismo, į kurį kreiptasi pirmiausia, jurisdikcija.
2. 1 dalyje nurodytais atvejais teismo, į kurį kreiptasi dėl ginčo, prašymu, bet kuris kitas teismas, į kurį kreiptasi, nedelsdamas pirmajam teismui praneša datą, kada į jį buvo kreiptasi.
3. Jei nustatoma teismo, į kurį kreiptasi pirmiausia, jurisdikcija, bet kuris teismas, išskyrus teismą, į kurį kreiptasi pirmiausia, atsisako jurisdikcijos to teismo naudai.

*18 straipsnis***Susiję ieškiniai**

1. Tais atvejais, kai skirtingų valstybių narių teismuose nagrinėjami susiję ieškiniai, bet kuris teismas, išskyrus teismą, į kurį kreiptasi pirmiausia, gali sustabdyti jame vykstantį teismo procesą.
2. Atvejais, nurodytais 1 dalyje, kai šie nagrinėjami pirmosios instancijos teismuose, bet kuris teismas, išskyrus teismą, į kurį kreiptasi pirmiausia, vienos iš šalių prašymu taip pat gali atsisakyti jurisdikcijos, jeigu teismas, į kurį kreiptasi pirmiausia, turi jurisdikciją dėl tų ieškinių ir jeigu pagal jo teisę leidžiama tuos ieškinius sujungti.
3. Šiame straipsnyje ieškiniai laikytini susijusiais, kai jie yra taip glaudžiai susiję, kad juos tikslinga nagrinėti ir spręsti kartu, siekiant išvengti teismo sprendimų nesuderinamumo rizikos, atsirandančios dėl atskirai vykstančių procesų.

*19 straipsnis***Laikinosios priemonės, įskaitant apsaugos priemones**

Valstybės narės teismams gali būti pateiktas pareiškimas dėl tokių laikinųjų priemonių, įskaitant apsaugos priemones, kurios yra galimos pagal tos valstybės teisę, taikymo, net jeigu pagal šį reglamentą jurisdikciją nagrinėti bylą iš esmės turi kitos valstybės narės teismai.

⁽¹⁾ 2007 m. lapkričio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1393/2007 dėl teisminių ir neteisminių dokumentų civilinėse arba komercinėse bylose įteikimo valstybėse narėse (dokumentų įteikimas) ir panaikinant Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1348/2000 (OL L 324, 2007 12 10, p. 79).

III SKYRIUS

TAIKYTINA TEISĖ

20 straipsnis

Visuotinis taikymas

Pagal šį reglamentą kaip taikytina nustatyta teisė taikoma neatsižvelgiant į tai, ar ši teisė yra valstybės narės teisė.

21 straipsnis

Viena taikytina teisė

Registruotos partnerystės turтинėms pasekmėms taikytina teisė taikoma visam turtui, kuriam taikomos tos pasekmės, neatsižvelgiant į turto buvimo vietą.

22 straipsnis

Taikytinos teisės pasirinkimas

1. Partneriai arba būsimi partneriai gali susitarti nustatyti jų registruotos partnerystės turтинėms pasekmėms taikytiną teisę arba ją pakeisti, jei pagal tą teisę registruotos partnerystės institutui priskiriamos turтинės pasekmės ir jei ta teisė yra:
 - a) valstybės, kurioje susitarimo sudarymo momentu yra partnerių arba būsimų partnerių arba vieno iš jų įprastinė gyvenamoji vieta, teisė;
 - b) valstybės, kurios pilietybę susitarimo sudarymo momentu turi kuris nors iš partnerių ar būsimų partnerių, teisė arba
 - c) valstybės, pagal kurios teisę buvo sudaryta registruota partnerystė, teisė.
2. Išskyrus atvejus, kai partneriai susitaria kitaip, registruotos partnerystės turтинėms pasekmėms taikytinos teisės pakeitimas, padarytas partnerystės metu, galioja tik į ateitį.
3. Taikytinos teisės pakeitimas atgaline tvarka pagal 2 dalį neturi neigiamo poveikio iš tos teisės kylančioms trečiųjų asmenų teisėms.

23 straipsnis

Susitarimo dėl taikytinos teisės pasirinkimo formalus galiojimas

1. 22 straipsnyje nurodytas susitarimas turi būti rašytinės formos, nurodoma jo sudarymo data ir jį pasirašo abu partneriai. Bet kuris elektroninėmis priemonėmis perduotas pranešimas, kuriame ilgam laikui užfiksuotas susitarimas, laikomas lygiavertišiu rašytiniam susitarimui.
2. Jei valstybės narės, kurioje susitarimo sudarymo momentu yra abiejų partnerių įprastinė gyvenamoji vieta, teisėje yra nustatyta papildomų formos reikalavimų susitarimams dėl partnerių turto, taikomi tie reikalavimai.
3. Jei susitarimo sudarymo momentu partnerių įprastinė gyvenamoji vieta yra skirtingose valstybėse narėse ir jei tų valstybių teisėje susitarimams dėl partnerių turto numatyti skirtingų formos reikalavimų, susitarimas formaliai galioja, jei jis atitinka vienos iš tų valstybių narių teisėje numatytus reikalavimus.
4. Jei susitarimo sudarymo momentu tik vieno iš partnerių įprastinė gyvenamoji vieta yra valstybėje narėje ir jei tos valstybės teisėje susitarimams dėl partnerių turto nustatyta papildomų formos reikalavimų, taikomi tie reikalavimai.

24 straipsnis

Sutikimas ir turinio galiojimas

1. Susitarimo dėl teisės pasirinkimo ar bet kurios jo sąlygos buvimas ir galiojimas nustatomas pagal teisę, kuri jį reglamentuotų pagal 22 straipsnį, jei susitarimas ar sąlyga galiojotų.
2. Siekdamas įrodyti, kad nedavė sutikimo, vienas iš partnerių gali remtis valstybės, kurioje kreipimosi į teismą metu yra jo įprastinė gyvenamoji vieta teise, jei iš aplinkybių paaiškėja, kad nustatyti jo elgesio pasekmes pagal 1 dalyje nurodytą teisę būtų nepagrįsta.

25 straipsnis

Susitarimo dėl partnerių turto formalus galiojimas

1. Susitarimas dėl partnerių turto turi būti rašytinės formos, nurodoma jo sudarymo data ir jį pasirašo abu partneriai. Bet kuris elektroninėmis priemonėmis perduotas pranešimas, kuriame ilgam laikui užfiksuotas susitarimas, laikomas lygiavertišku rašytiniam susitarimui.
2. Jei valstybės narės, kurioje susitarimo sudarymo momentu yra abiejų partnerių įprastinė gyvenamoji vieta, teisėje yra nustatyta papildomų formos reikalavimų susitarimams dėl partnerių turto, taikomi tie reikalavimai.

Jei susitarimo sudarymo momentu partnerių įprastinė gyvenamoji vieta yra skirtingose valstybėse narėse ir jei tų valstybių teisėje susitarimams dėl partnerių turto nustatyti skirtingi formos reikalavimai, susitarimas formaliai galioja, jei jis atitinka vienos iš tų valstybių narių teisėje nustatytus reikalavimus.

Jei susitarimo sudarymo momentu tik vieno iš partnerių įprastinė gyvenamoji vieta yra vienoje iš valstybių narių ir jei tos valstybės teisėje susitarimams dėl partnerių turto nustatyta papildomų formaliųjų reikalavimų, taikomi tie reikalavimai.

3. Jei registruotos partnerystės turtinėms pasekmėms taikytinoje teisėje nustatyta papildomų formos reikalavimų, taikomi tie reikalavimai.

26 straipsnis

Taikytina teisė šalims jos nepasirinkus

1. Jei nėra susitarimo dėl taikytinos teisės pasirinkimo pagal 22 straipsnį, registruotos partnerystės turtinėms pasekmėms taikytina teisė yra valstybės, pagal kurios teisę ta registruota partnerystė buvo sudaryta, teisė.
2. Išimties tvarka, bet kuriam iš partnerių pateikus prašymą, teisminė institucija, turinti jurisdikciją priimti sprendimą dėl registruotos partnerystės turtinių pasekmių, gali nuspręsti, kad tos registruotos partnerystės turtinėms pasekmėms taikytina teisė yra kitos valstybės nei tos, kurios teisė taikytina pagal 1 dalį, teisė, jei tos kitos valstybės teisėje su registruotos partnerystės institutu yra siejamos turtinės pasekmės ir jei pareiškėjas įrodo, kad:
 - a) toje kitoje valstybėje partnerių paskutinė bendra įprastinė gyvenamoji vieta buvo pakankamai ilgą laiką ir
 - b) abu partneriai tos kitos valstybės teise rėmėsi tvarkydami arba planuodami savo turtinius santykius.

Tos kitos valstybės teisė taikoma nuo registruotos partnerystės sudarymo momento, išskyrus tuos atvejus, kai vienas partneris nesutinka. Pastaruoju atveju tos kitos valstybės teisė turi galią nuo to laiko, kai jie pradėjo gyventi savo paskutinėje bendroje įprastinėje gyvenamojoje vietoje toje kitoje valstybėje.

Tos kitos valstybės teisės taikymas nedaro neigiamo poveikio trečiųjų asmenų teisėms, kylančioms iš pagal 1 dalį taikytinos teisės.

Ši dalis netaikoma tais atvejais, kai partneriai yra sudarę susitarimą dėl partnerių turto iki to laiko, kai jie pradėjo gyventi savo paskutinėje bendroje įprastinėje gyvenamojoje vietoje toje kitoje valstybėje.

27 straipsnis

Taikytinos teisės taikymo sritis

Pagal šį reglamentą registruotos partnerystės turtinėms pasekmėms taikytina teisė reglamentuoja, *inter alia*:

- a) vieno ar abiejų partnerių turto klasifikavimą į skirtingas kategorijas registruotos partnerystės metu ir pasibaigus registruotai partnerystei;
- b) turto perkėlimą iš vienos kategorijos į kitą;
- c) vieno partnerio atsakomybę už kito partnerio įsipareigojimus ir skolas;
- d) vieno ar abiejų partnerių įgaliojimus, teises ir pareigas turto atžvilgiu;
- e) turto pasidalijimą, paskirstymą arba likvidavimą nutraukus registruotą partnerystę;
- f) registruotos partnerystės turtinių pasekmių poveikį teisiniams vieno iš partnerių ir trečiųjų asmenų santykiams ir
- g) susitarimo dėl partnerių turto turtinį galiojimą.

28 straipsnis

Poveikis tretiesiems asmenims

1. Nepaisant 27 straipsnio f punkto, teise, kuri taikoma registruotos partnerystės turtinėms pasekmėms, vienas iš partnerių negali remtis trečiojo asmens atžvilgiu kilus ginčui tarp trečiojo asmens ir kurio nors iš partnerių arba abiejų partnerių, išskyrus atvejus, kai trečiasis asmuo žinojo arba, laikantis deramo rūpestingumo kriterijų, turėjo žinoti apie tą teisę.

2. Laikoma, kad trečiasis asmuo žino teisę, kuri taikoma registruotos partnerystės turtinėms pasekmėms, jeigu:

- a) ta teisė yra:
 - i) valstybės, kurios teisė yra taikytina vieno iš partnerių ir trečiojo asmens sandoriui, teisė;
 - ii) valstybės, kurioje yra sandorį sudariusio partnerio ir trečiojo asmens įprastinė gyvenamoji vieta, teisėje arba
 - iii) tais atvejais, kai tai susiję su nekilnojamoju turtu, – valstybės, kurioje yra tas turtas, teisėarba
- b) kuris nors iš partnerių įvykdė taikytinus reikalavimus dėl registruotos partnerystės turtinių pasekmių paviešinimo arba registravimo, kurie nustatyti:
 - i) valstybės, kurios teisė yra taikytina vieno iš partnerių ir trečiojo asmens sandoriui, teisėje;
 - ii) valstybės, kurioje yra sandorį sudariusio partnerio ir trečiojo asmens įprastinė gyvenamoji vieta, teisėje arba
 - iii) tais atvejais, kai tai susiję su nekilnojamoju turtu, – valstybės, kurioje yra tas turtas, teisėje.

3. Tais atvejais, kai vienas iš partnerių negali trečiojo asmens atžvilgiu remtis teise, taikoma registruotos partnerystės turtinėms pasekmėms, kaip numatyta 1 dalyje, registruotos partnerystės turtines pasekmes trečiojo asmens atžvilgiu reglamentuoja:

- a) valstybės, kurios teisė yra taikytina vieno iš partnerių ir trečiojo asmens sandoriui, teisė arba
- b) tais atvejais, kai tai susiję su nekilnojamuoju turtu arba registruotu turtu ar teisėmis, – valstybės, kurioje yra tas turtas arba kurioje yra įregistruotas tas turtas ar teisės, teisė.

29 straipsnis

Teisių *in rem* pritaikymas

Tais atvejais, kai asmuo remiasi teise *in rem*, į kurią jis turi teisę pagal registruotos partnerystės turtinėms pasekmėms taikytiną teisę, o valstybės narės, kurioje remiamasi ta teise, teisėje atitinkama teisė *in rem* nėra žinoma, prireikus ir kiek tai įmanoma, ta teisė *in rem* pritaikoma pagal panašiausią tos valstybės teisėje numatytą lygiavertę teisę, atsižvelgiant į tikslus ir interesus, kurių siekiama konkrečia teise *in rem*, ir su ja siejamas pasekmes.

30 straipsnis

Viršesnės privalomosios nuostatos

1. Šio reglamento nuostata neriboja teismo vietos teisės viršesnių privalomųjų nuostatų taikymo.
2. Viršesnės privalomosios nuostatos yra nuostatos, kurių laikymąsi valstybė narė laiko itin svarbiu jos viešųjų interesų, pavyzdžiui, politinės, socialinės ar ekonominės santvarkos, apsaugai tiek, kad jos taikomos visais atvejais, kurie patenka į jų taikymo sritį, neatsižvelgiant į kitais atvejais pagal šį reglamentą registruotos partnerystės turtinėms pasekmėms taikytiną teisę.

31 straipsnis

Viešoji tvarka (*ordre public*)

Atsisakyti taikyti kurios nors iš šio reglamento nurodytų valstybių teisės nuostatą galima tik tuo atveju, jei toks taikymas yra akivaizdžiai nesuderinamas su teismo vietos viešąja tvarka (*ordre public*).

32 straipsnis

Renvoi *netaikymas*

Bet kurios šio reglamento nurodytos valstybės teisės taikymas reiškia toje valstybėje galiojančių teisės normų, išskyrus jos tarptautinės privatinės teisės normas, taikymą.

33 straipsnis

Valstybės, kuriose yra daugiau nei viena teisės sistema. Teritorinės teisės kolizijos

1. Tais atvejais, kai šiame reglamente nurodyta teisė yra valstybės, kurią sudaro keli teritoriniai vienetai, kurių kiekvienas turi savo registruotos partnerystės turtines pasekmes reglamentuojančias teisės normas, teisė, pagal tos valstybės vidaus kolizijos teisės normas nustatoma, kurio atitinkamo teritorinio vieneto teisės normos taikomos.

2. Jei tokių vidaus kolizijos teisės normų nėra:
- nustatant taikytiną teisę pagal nuostatas, kuriose daroma nuoroda į partnerių įprastinę gyvenamąją vietą, visos nuorodos į 1 dalyje nurodytos valstybės teisę suprantamos kaip nuorodos į teritorinio vieneto, kuriame yra partnerių įprastinę gyvenamąją vietą, teisę;
 - nustatant taikytiną teisę pagal nuostatas, kuriose daroma nuoroda į partnerių pilietybę, visos nuorodos į 1 dalyje nurodytos valstybės teisę suprantamos kaip nuorodos į teritorinio vieneto, su kuriuo partneriai yra glaudžiausiai susiję, teisę;
 - nustatant taikytiną teisę pagal visas kitas nuostatas, kuriose daroma nuoroda į kitus elementus, kurie yra siejamieji kriterijai, visos nuorodos į 1 dalyje nurodytos valstybės teisę suprantamos kaip nuorodos į teritorinio vieneto, kuriame yra atitinkamas elementas, teisę.

34 straipsnis

Valstybės, kuriose yra daugiau nei viena teisės sistema. Teisės kolizijos asmenų atžvilgiu

Valstybės, kurioje yra dvi ar daugiau teisės sistemų arba du ar daugiau normų rinkinių, taikomų įvairių kategorijų asmenims registruotų partnerysčių turtinių pasekmių atžvilgiu, atveju visos nuorodos į tokios valstybės teisę aiškinamos kaip nuorodos į teisės sistemą arba normų rinkinį, nustatytą pagal toje valstybėje galiojančias normas. Jei pastarųjų normų nėra, taikoma teisės sistema arba normų rinkinys, su kuriuo partneriai yra glaudžiausiai susiję.

35 straipsnis

Šio reglamento netaikymas vidaus teisės kolizijoms

Valstybė narė, kurią sudaro keli teritoriniai vienetai, kurių kiekvienas turi savo registruotų partnerysčių turtines pasekmes reglamentuojančias teisės normas, šio reglamento neprivalo taikyti teisės kolizijoms, atsirandančioms tik tarp tokių vienetų.

IV SKYRIUS

TEISMO SPRENDIMŲ PRIPAŽINIMAS, VYKDYTINUMAS IR VYKDYMAS

36 straipsnis

Pripažinimas

- Vienoje valstybėje narėje priimtas teismo sprendimas pripažįstamas kitose valstybėse narėse nereikalaujant pradėti kokios nors specialios procedūros.
- Bet kuri suinteresuotoji šalis, kuri iškelia teismo sprendimo pripažinimo klausimą kaip pagrindinį ginčo klausimą, gali 44–57 straipsniuose nustatyta tvarka kreiptis dėl to teismo sprendimo pripažinimo.
- Jei proceso valstybės narės teisme baigtis priklauso nuo to, kaip bus išspręstas nepagrindinis klausimas dėl pripažinimo, tas teismas turi jurisdikciją tuo klausimu.

37 straipsnis

Atsisakymo pripažinti pagrindai

Teismo sprendimas nepripažįstamas:

- a) jei toks pripažinimas akivaizdžiai prieštarauja valstybės narės, kurioje prašoma jį pripažinti, viešajai tvarkai (*ordre public*);
- b) tais atvejais, kai jis priimtas atsakovui neatvykus į teismą, jei dokumentas, kuriuo pradedamas teismo procesas, arba lygiavertis dokumentas atsakovui nebuvo įteiktas laiku ir tokiu būdu, kad jis galėtų pasirengti gynybai, išskyrus atvejus, kai atsakovas nepradėjo proceso teismo sprendimui užginčyti tada, kai buvo įmanoma tą padaryti;
- c) jei jis nesuderinamas su valstybėje narėje, kurioje prašoma jį pripažinti, priimtu teismo sprendimu procese tarp tų pačių šalių;
- d) jei jis nesuderinamas su kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje valstybėje priimtu ankstesniu teismo sprendimu dėl to paties ieškinio pagrindo tarp tų pačių šalių, su sąlyga, kad ankstesnis teismo sprendimas atitinka būtinas pripažinimo sąlygas valstybėje narėje, kurioje prašoma jį pripažinti.

38 straipsnis

Pagrindinės teisės

Valstybių narių teismai ir kitos kompetentingos valdžios institucijos šio reglamento 37 straipsnį taiko laikydamiesi pagrindinių teisių ir principų, pripažintų Chartijoje, ypač jos 21 straipsnio dėl nediskriminavimo principo.

39 straipsnis

Draudimas peržiūrėti kilmės valstybės teismo jurisdikciją

1. Kilmės valstybės narės teismo jurisdikcija negali būti peržiūrima.
2. 37 straipsnyje nurodytas viešosios tvarkos (*ordre public*) kriterijus netaikomas 4–12 straipsniuose išdėstytais jurisdikcijos taisyklėmis.

40 straipsnis

Peržiūros iš esmės draudimas

Jokiomis aplinkybėmis valstybėje narėje priimtas teismo sprendimas negali būti peržiūrimas iš esmės.

41 straipsnis

Pripažinimo proceso sustabdymas

Valstybės narės, kurioje prašoma pripažinti kitoje valstybėje narėje priimtą teismo sprendimą, teismas gali sustabdyti teismo procesą, jei šis teismo sprendimas kilmės valstybėje narėje buvo apskūstas įprasta tvarka.

*42 straipsnis***Vykdytinumas**

Valstybėje narėje priimti ir toje valstybėje vykdytini teismo sprendimai yra vykdytini ir kitoje valstybėje narėje, kai kurios nors suinteresuotosios šalies prašymu jie buvo paskelbti vykdytiniais joje 44–57 straipsniuose numatyta tvarka.

*43 straipsnis***Nuolatinės gyvenamosios vietos nustatymas**

Norėdamas nustatyti, ar 44–57 straipsniuose numatytos tvarkos taikymo tikslais šalies nuolatinė gyvenamoji vieta yra vykdymo valstybėje narėje, teismas, į kurį kreiptasi, taiko tos valstybės narės vidaus teisę.

*44 straipsnis***Vietos teismų jurisdikcija**

1. Prašymas paskelbti teismo sprendimą vykdytinu pateikiamas vykdymo valstybės narės teismui ar kompetentingai valdžios institucijai, apie kuri (-ią) ta valstybė narė pranešė Komisijai pagal 64 straipsnį.
2. Vietos jurisdikcija nustatoma atsižvelgiant į šalies, kurios atžvilgiu prašoma vykdyti teismo sprendimą, nuolatinę gyvenamąją vietą arba į vykdymo vietą.

*45 straipsnis***Procedūra**

1. Prašymo pateikimo procedūrą reglamentuoja vykdymo valstybės narės teisė.
2. Nereikalaujama, kad prašymą pateikiantis asmuo vykdymo valstybėje narėje turėtų pašto adresą arba įgaliotą atstovą.
3. Prie prašymo pridedami šie dokumentai:
 - a) teismo sprendimo kopija, atitinkanti sąlygas, būtinas jo autentiškumui nustatyti;
 - b) liudijimas, išduotas kilmės valstybės narės teismo arba kompetentingos valdžios institucijos naudojant formą, nustatytą laikantis 67 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros, nedarant poveikio 46 straipsniui.

*46 straipsnis***Liudijimo nepateikimas**

1. Nepateikus 45 straipsnio 3 dalies b punkte nurodyto liudijimo, teismas arba kompetentinga valdžios institucija gali nustatyti jo pateikimo terminą arba priimti lygiavertį dokumentą, arba, jeigu mano turintis (-i) pakankamai informacijos, – leisti nepateikti šio liudijimo.
2. Jei teismas ar kompetentinga valdžios institucija to prašo, pateikiamas dokumentų vertimas raštu arba transliteracija. Vertimas raštu turi būti atliktas asmens, turinčio teisę atlikti vertimus raštu vienoje iš valstybių narių.

47 straipsnis

Teismo sprendimo paskelbimas vykdytinu

Teismo sprendimas paskelbiamas vykdytinu nedelsiant po to, kai užbaigiami 45 straipsnyje nustatyti formalumai, neatliekant jokios peržiūros pagal 37 straipsnį. Šalis, kurios atžvilgiu prašoma vykdyti teismo sprendimą, šiame proceso etape neturi teisės teikti jokių pareiškimų dėl prašymo.

48 straipsnis

Pranešimas apie teismo sprendimą dėl prašymo paskelbti teismo sprendimą vykdytinu

1. Apie teismo sprendimą dėl prašymo paskelbti teismo sprendimą vykdytinu pareiškėjui nedelsiant pranešama vykdomo valstybės narės teisėje nustatyta tvarka.
2. Pranešimas apie teismo sprendimo paskelbimą vykdytinu įteikiamas šaliai, kurios atžvilgiu prašoma vykdyti teismo sprendimą; prie pranešimo pridedamas teismo sprendimas, jei jis šiai šaliai dar nebuvo įteiktas.

49 straipsnis

Teismo sprendimo dėl prašymo paskelbti teismo sprendimą vykdytinu apskundimas

1. Bet kuri iš šalių gali apskusti teismo sprendimą dėl prašymo paskelbti teismo sprendimą vykdytinu.
2. Apeliacinis skundas pateikiamas teismui, apie kurį atitinkama valstybė narė pranešė Komisijai pagal 64 straipsnį.
3. Apeliacinis skundas nagrinėjamas laikantis taisyklių, reglamentuojančių ginčo teiseną.
4. Jei šalis, kurios atžvilgiu prašoma vykdyti teismo sprendimą, neatvyksta į apeliacinį teismą, kuriame vyksta procesas dėl nagrinėjamas pareiškėjo pateikto apeliacinio skundo, 16 straipsnis taikomas net ir tuo atveju, kai šalies, kurios atžvilgiu prašoma vykdyti teismo sprendimą, nuolatinė gyvenamoji vieta nėra nė vienoje iš valstybių narių.
5. Apeliacinis skundas dėl teismo sprendimo paskelbimo vykdytinu pateikiamas per 30 dienų nuo teismo sprendimo įteikimo. Jei šalies, kurios atžvilgiu prašoma vykdyti teismo sprendimą, nuolatinė gyvenamoji vieta yra kitoje valstybėje narėje nei valstybė narė, kurioje teismo sprendimas buvo paskelbtas vykdytinu, terminas apeliaciniam skundui pateikti yra 60 dienų ir skaičiuojamas nuo teismo sprendimo įteikimo minėtai šaliai asmeniškai arba pristatymo į jos gyvenamąją vietą dienos. Šis terminas negali būti pratęstas dėl atstumo.

50 straipsnis

Teismo sprendimo dėl apeliacinio skundo ginčijimo tvarka

Teismo sprendimas dėl apeliacinio skundo gali būti ginčijamas tik laikantis procedūros, apie kurią atitinkama valstybė narė pranešė Komisijai pagal 64 straipsnį.

51 straipsnis

Atsisakymas paskelbti teismo sprendimą vykdytinu ar tokio paskelbimo panaikinimas

Teismas, kuriam pateiktas apeliacinis skundas pagal 49 arba 50 straipsnius, atsisako paskelbti teismo sprendimą vykdytinu arba tokių paskelbimą panaikina tik remdamasis vienu iš 37 straipsnyje nurodytų pagrindų. Jis priima sprendimą nedelsdamas.

52 straipsnis

Proceso sustabdymas

Teismas, kuriam pateiktas apeliacinis skundas pagal 49 arba 50 straipsnius, remdamasis šalies, kurios atžvilgiu prašoma vykdyti teismo sprendimą, prašymu sustabdo procesą, jei teismo sprendimo vykdytinumas kilmės valstybėje narėje sustabdytas dėl apeliacinio skundo.

53 straipsnis

Laikinosios priemonės, įskaitant apsaugos priemones

1. Tais atvejais, kai teismo sprendimas turi būti pripažintas pagal šį skyrių, niekas nekliudo pareiškėjui pagal vykdymo valstybės narės teisę pasinaudoti laikinosiomis priemonėmis, įskaitant apsaugos priemones, nereikalaujant, kad teismo sprendimas būtų paskelbtas vykdytinu pagal 47 straipsnį.
2. Teismo sprendimą paskelbus vykdytinu, įstatymų nustatyta tvarka leidžiama imtis bet kokių apsaugos priemonių.
3. Per laikotarpį, skirtą apeliaciniam skundui dėl teismo sprendimo paskelbimo vykdytinu pateikti pagal 49 straipsnio 5 dalį, ir kol toks skundas neišnagrinėtas, negalima imtis jokių vykdymo priemonių, išskyrus apsaugos priemones, nukreiptas į šalies, kurios atžvilgiu prašoma vykdyti teismo sprendimą, turtą.

54 straipsnis

Dalinis vykdytinumas

1. Tais atvejais, kai teismo sprendimas buvo priimtas dėl kelių reikalavimų ir jis negali būti paskelbtas vykdytinu visų jų atžvilgiu, teismas arba kompetentinga valdžios institucija paskelbia jį vykdytinu vieno ar kelių šių reikalavimų atžvilgiu.
2. Pareiškėjas gali prašyti, kad vykdytinomis būtų paskelbtos tik tam tikros teismo sprendimo dalys.

55 straipsnis

Teisinė pagalba

Pareiškėjas, kuris kilmės valstybėje narėje pasinaudojo visa ar daline teisine pagalba arba buvo atleistas nuo bylinėjimosi išlaidų mokėjimo, turi teisę bet kuriame procese dėl teismo sprendimo paskelbimo vykdytinu naudotis vykdymo valstybės narės teisėje numatytais palankiausiomis teisinės pagalbos arba atleidimo nuo bylinėjimosi išlaidų mokėjimo sąlygomis.

56 straipsnis

Garantijos, įsipareigojimo dokumento ar užstato reikalavimo netaikymas

Iš šalies, kuri vienoje iš valstybių narių kreipiasi dėl kitoje valstybėje narėje priimto teismo sprendimo pripažinimo, vykdytinumo ar vykdymo, negali būti reikalaujama pateikti jokios garantijos, įsipareigojimo dokumento ar užstato, kad ir kaip jie būtų apibūdinti, remiantis tuo, kad ši šalis yra užsienio šalies pilietis, arba tuo, kad jos nuolatinė gyvenamoji vieta arba gyvenamoji vieta nėra vykdymo valstybėje narėje.

57 straipsnis

Mokesčio, rinkliavos ar atlygio netaikymas

Vykdymo valstybėje narėje nagrinėjant bylą dėl teismo sprendimo paskelbimo vykdytinu negali būti nustatomas joks mokeskis, rinkliava ar atlygis, apskaičiuoti pagal nagrinėjamo klausimo vertę.

V SKYRIUS

AUTENTIŠKI DOKUMENTAI IR TEISMINIAI SUSITARIMAI

58 straipsnis

Autentiškų dokumentų priėmimas

1. Vienoje iš valstybių narių sudarytas autentiškas dokumentas kitoje valstybėje narėje turi tokią pačią įrodomąją galią kaip ir kilmės valstybėje narėje arba kuo panašesnę galią su sąlyga, kad tai akivaizdžiai neprieštarauja atitinkamos valstybės narės viešajai tvarkai (*ordre public*).

Asmuo, pageidaujantis pasinaudoti autentišku dokumentu kitoje valstybėje narėje, gali prašyti valdžios institucijos, kuri sudaro autentišką dokumentą kilmės valstybėje narėje, užpildyti formą, nustatytą laikantis 67 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros, aprašant įrodomąją galią, kurią autentiškas dokumentas turi kilmės valstybėje narėje.

2. Autentiško dokumento autentiškumas ginčijamas kilmės valstybės narės teismuose, ir sprendimai dėl tokių prieštaravimų priimami pagal tos valstybės teisę. Užginčytas autentiškas dokumentas kitoje valstybėje narėje neturi jokios įrodomosios galios, kol prieštaravimai nagrinėjami kompetentingame teisme.

3. Autentiškame dokumente užfiksuoti teisiniai veiksmai arba teisiniai santykiai ginčijami teismuose, turinčiuose jurisdikciją pagal šį reglamentą, ir sprendimai dėl tokių ieškinių priimami pagal teisę, taikytiną pagal III skyrių. Užginčytas autentiškas dokumentas valstybėje narėje, kuri nėra kilmės valstybė narė, neturi jokios įrodomosios galios užginčyto klausimo atžvilgiu, kol ieškinys nagrinėjamas kompetentingame teisme.

4. Jei proceso rezultatai valstybės narės teisme priklauso nuo to, kaip bus išspręstas nepagrindinis klausimas, susijęs su teisiniais veiksmais arba teisiniais santykiais, užfiksuotais autentiškame dokumente registruotų partnerysčių turtinių pasekmių klausimais, tas teismas turi jurisdikciją to klausimo atžvilgiu.

59 straipsnis

Autentiškų dokumentų vykdytinumas

1. Autentiškas dokumentas, kuris yra vykdytinas kilmės valstybėje narėje, paskelbiamas vykdytinu kitoje valstybėje narėje bet kurios suinteresuotosios šalies prašymu 44–57 straipsniuose numatyta tvarka.

2. Taikant 45 straipsnio 3 dalies b punktą, autentišką dokumentą sudariusi valdžios institucija bet kurios suinteresuotosios šalies prašymu išduoda liudijimą, naudodama formą, nustatytą laikantis 67 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros.

3. Teismas, kuriam pateiktas apeliacinis skundas pagal 49 arba 50 straipsnius, atsisako paskelbti dokumentą vykdytinu arba tokį paskelbimą atšaukia tik tuo atveju, jei autentiško dokumento vykdymas akivaizdžiai prieštarauja vykdymo valstybės narės viešajai tvarkai (*ordre public*).

60 straipsnis

Teisminių susitarimų vykdytinumas

1. Teisminiai susitarimai, kurie yra vykdytini kilmės valstybėje narėje, paskelbiami vykdytiniais kitoje valstybėje narėje bet kurios suinteresuotosios šalies prašymu 44–57 straipsniuose numatyta tvarka.

2. Taikant 45 straipsnio 3 dalies b punktą, susitarimą patvirtinęs teismas arba teismas, kuriame jis buvo sudarytas, bet kurios suinteresuotosios šalies prašymu išduoda liudijimą, naudodamas formą, nustatytą laikantis 67 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros.
3. Teismas, kuriam pateiktas apeliacinis skundas pagal 49 arba 50 straipsnius, atsisako paskelbti teisminį susitarimą vykdytinu arba toki paskelbimą atšaukia tik tuo atveju, jei teismo susitarimo vykdymas akivaizdžiai prieštarauja vykdyto valstybės narės viešajai tvarkai (*ordre public*).

VI SKYRIUS

BENDROSIOS IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

61 straipsnis

Legalizavimas ir kiti panašūs formalumai

Šio reglamento kontekste valstybėje narėje išduotų dokumentų nereikia legalizuoti ar jiems taikyti kitų panašių formalumų.

62 straipsnis

Ryšys su esančiomis tarptautinėmis konvencijomis

1. Šis reglamentas neturi įtakos dvišalių ar daugiašalių konvencijų, kurių šalys šio reglamento priėmimo metu yra viena ar kelios valstybės narės, taikymui, susijusiam su šiuo reglamente ar sprendime, priimtame pagal SESV 331 straipsnio 1 dalies antrą ir trečią pastraipą, reglamentuojamais klausimais, nedarant poveikio valstybių narių įsipareigojimams pagal SESV 351 straipsnį.
2. Nepaisant 1 dalies, santykiuose tarp valstybių narių šis reglamentas turi viršenybę tarp jų sudarytų konvencijų atžvilgiu tiek, kiek šios konvencijos yra susijusios su šiuo reglamentu reglamentuojamais klausimais.

63 straipsnis

Informacija, su kuria gali susipažinti visuomenė

Valstybės narės, siekdamos, kad informaciją būtų galima paskelbti viešai per Europos teisminį tinklą civilinėse ir komercinėse bylose, pateikia Komisijai savo nacionalinės teisės aktų ir procedūrų, susijusių su registruotų partnerysčių turtinėmis pasekmėmis, trumpą santrauką, įskaitant informaciją apie bet kurios valdžios institucijos, kuri yra kompetentinga registruotų partnerysčių turtinių pasekmių klausimais, rūšį ir apie 28 straipsnyje nurodytą poveikį tretiesiems asmenims.

Valstybės narės šią informaciją nuolat atnaujina.

64 straipsnis

Informacija apie kontaktinius duomenis ir procedūras

1. Ne vėliau kaip 2018 m. balandžio 29 d. valstybės narės Komisijai praneša:
 - a) kurių teismų ar valdžios institucijų kompetencijai priklauso nagrinėti prašymus dėl teismo sprendimo paskelbimo vykdytinu pagal 44 straipsnio 1 dalį ir apeliacinius skundus dėl teismo sprendimų dėl tokių prašymų pagal 49 straipsnio 2 dalį;
 - b) 50 straipsnyje nurodytą teismo sprendimo dėl apeliacinio skundo ginčijimo tvarką.

Valstybės narės informuoja Komisiją apie visus vėlesnius šios informacijos pasikeitimus.

2. Pagal 1 dalį pateiktą informaciją Komisija paskelbia *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, išskyrus 1 dalies a punkte nurodytų teismų ir valdžios institucijų adresus ir kitus kontaktinius duomenis.

3. Visą pagal 1 dalį pateiktą informaciją Komisija viešai paskelbia naudodama visas tinkamas priemones, visų pirma per Europos teisminį tinklą civilinėse ir komercinėse bylose.

65 straipsnis

Sąrašo su 3 straipsnio 2 dalyje nurodyta informacija sudarymas ir vėlesnis keitimas

1. Komisija, remdamasi valstybių narių pranešimais, sudaro 3 straipsnio 2 dalyje nurodytų kitų valdžios institucijų ir teisės specialistų sąrašą.

2. Valstybės narės praneša Komisijai apie visus vėlesnius tame sąraše esančios informacijos pasikeitimus. Komisija atitinkamai pakeičia šį sąrašą.

3. Šį sąrašą ir visus vėlesnius jo pakeitimus Komisija skelbia *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

4. Visą pagal 1 ir 2 dalis pateiktą informaciją Komisija viešai paskelbia naudodama visas kitas tinkamas priemones, visų pirma per Europos teisminį tinklą civilinėse ir komercinėse bylose.

66 straipsnis

45 straipsnio 3 dalies b punkte, 58, 59 ir 60 straipsniuose nurodytų liudijimų ir formų nustatymas ir vėlesnis keitimas

Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomi ir vėliau iš dalies keičiami 45 straipsnio 3 dalies b punkte, 58, 59 ir 60 straipsniuose nurodyti liudijimai ir formos. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 67 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamiosios procedūros.

67 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.

2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 4 straipsnis.

68 straipsnis

Nuostata dėl peržiūros

1. Ne vėliau kaip po 2027 m. sausio 29 d. ir vėliau – kas penkerius metus Komisija pateikia Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui šio reglamento taikymo ataskaitą. Prireikus kartu su ataskaita pateikiami pasiūlymai iš dalies pakeisti šį reglamentą.

2. Ne vėliau kaip 2024 m. sausio 29 d. Komisija pateikia Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui šio reglamento 9 straipsnio ir 38 straipsnio taikymo ataskaitą. Šioje ataskaitoje visų pirma įvertinama, koku mastu šiais straipsniais buvo užtikrinta teisė kreiptis į teismą.

3. 1 ir 2 dalyse nurodytų ataskaitų tikslais valstybės narės pateikia Komisijai atitinkamą informaciją apie šio reglamento taikymą jų teismuose.

69 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Šis reglamentas taikomas tik 2019 m. sausio 29 d. arba po jos pradėtiems teisiniams procesams, oficialiai parengtiems ar užregistruotiems autentiškiems dokumentams ir patvirtintiems ar sudarytiems teisiniams susitarimams, atsižvelgiant į 2 ir 3 dalis.

2. Jei kilmės valstybėje narėje procesas buvo pradėtas anksčiau nei 2019 m. sausio 29 d., po tos dienos priimti teismo sprendimai pripažįstami ir vykdomi pagal IV skyrių, jei taikomos jurisdikcijos taisyklės atitinka II skyriuje išdėstytas taisykles.

3. III skyrius taikomas tik tiems partneriams, kurie savo partnerystę įregistravo arba jų registruotos partnerystės turtinėms pasekmėms taikytiną teisę nurodė po 2019 m. sausio 29 d.

70 straipsnis

Įsigaliojimas

1. Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

2. Šis reglamentas taikomas tose valstybėse narėse, kurios dalyvauja tvirtesniame bendradarbiavime jurisdikcijos, taikytinos teisės ir teismo sprendimų dėl tarptautinių porų turtinių režimų, kurie apima sutuoktinių turto teisinius režimus ir registruotų partnerysčių turtines pasekmes, kaip nurodyta Sprendime (ES) 2016/954.

Jis taikomas nuo 2019 m. sausio 29 d., išskyrus 63 ir 64 straipsnius, kurie taikomi nuo 2018 m. balandžio 29 d., ir 65, 66 ir 67 straipsnius, kurie taikomi nuo 2016 m. liepos 29 d. Toms dalyvaujančioms valstybėms narėms, kurios dalyvauja tvirtesniame bendradarbiavime pagal sprendimą, priimtą vadovaujantis SESV 331 straipsnio 1 dalies antra arba trečia pastraipa, šis reglamentas taikomas nuo atitinkamame sprendime nurodytos datos.

Šis reglamentas pagal Sutartis privalomas visas ir tiesiogiai taikomas dalyvaujančiose valstybėse narėse.

Priimta Liuksemburge 2016 m. birželio 24 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

A.G. KOENDERS